

Tradicionalni bistrski praznik nabornikov

VIZITA '98

Čez sto in več let stara tradicija naborov-vizit je na Bistrskem dobro poznana in zelo priljubljena. Že leta in leta simbolizira slovenstvo, kar je bilo še posebno pomembno v časih, ko je bilo za zavedni slovenski živelj na tem prostoru izredno mudo. Privlačna in izvirna prireditve, za katero so značilni s papirnatimi rožami okrašeni vozovi, je tudi letos privabila veliko množico radovednežev. Ocene o številu gledalcev so različne. Gibljejo se med 2 in 3 oz. med 4 in 5 tisoč obiskovalcev. Med njimi so se letos prvič v organizaciji obeh bistrskih turističnih agencij našle tudi organizirane skupine turistov. Tako kot Pust '98 se je tudi ta prireditev odvijala pred bistrsko mestno hišo.

Organizator letošnje prireditve je bilo Turistično društvo Ilirska Bistrica, pokrovitelji pa so bili: občina Ilirska Bistrica, Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica in Ministrstvo za obrambo. Občina je subvencionirala krašenje vozov, obdarovala vsakega furmana ter za organizacijo prireditve namenila turističnemu društvu 105 tisoč tolarjev. Kulturni program je financirala in pripravila ZKD, Ministrstvo za obrambo pa je nagradilo vsak voz s kraškim prisutem. Na prireditvi je sodelovalo 12 vozov iz Trnovoga, Kosez, Dolnjega Zemonu, Harij-Tominj, Vrbova-Vrbice-Jablance, Podgrada, Bača, Knežaka, Šembij, Topolca, Podgore in Zarečice ter karocela iz Dolenj. Število nabornikov ni točno znano, govori pa se, da jih je bilo okoli 110. Da je vse potekalo brez zapletov, so poskrbeli tudi

organiziralo. Zahvaljujejo se obema bistrškima osnovnima šolama, ki skrbita za vzgojo podmladka v Turističnem društvu. Obenem se zahvaljujejo županu za priložnostni nagovor in ministru Krapežu za njegov obisk in spodbudne besede, vsem nastopajočim v kulturnem programu ter naborniškim skupinam, vsem in skupini iz Trnovoga, ker so poskrbeli, da se ohranja tradicija vizite.

Nasvidenje na Viziti '99!

Tekst: V. L., slike: Petar Nikolić

Pogled na zbrano množico nabornikov in okrašenih vozov na parkirišču za Mikožo

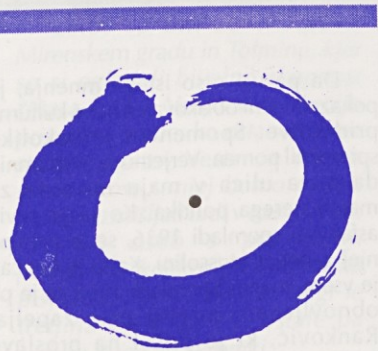
Krašenje naborniškega voza v Podgori

Zbrani denar od prodaje naborniških nageljnjev je TD nakazalo Turistični zvezi Gornjega Posočja.

Sponzorji Vizite '98 so bili:

Mlinotest, Pekarna Drobčinica, Slaščičarna Ljubica, Okrepčevalnica Baša, Šport bar, Gostilna Urbančič, Mesnica Mercator - Miljano Milavec, Mesnica GKZ, Salumis, Trgovina Novi svet, Trgovina Kampo, Ilirija, Pivovarna Union, Trgovina Sadje Skrt, Papirnica Linea Art, Fotoatelj E. Maraž, Tiskarna BOR, Tiskarna D2, Cvetličarna "M", Edis, Hevil, Euro MB, Plaming, Ferrari klub, Elda Pugelj, Milojka Primc, Jenko Vinko, Vitomir Dekleva, Oskar Bajc, Vojko Čeligoj, Romeo Volk, Zvonko Kandare, Radio Capris, Radio Koper-Capodistria, Radio 94, Diskont Kirn (gospa Marta Kirn je poskrbela, da so bili vsi v organizaciji prireditve angažirani člani TD enotno oblečeni), SGP Primorje, Cestno podjetje Koper, KSP, Gozdno gospodarstvo, Jamarsko društvo Netopir, Snežniška konjenica, Jožko Jaksetič, Turistična agencija I & I, Turistična agencija Oaza in Okrožno sodišče Il. Bistrica.

ekaART
 grafična dejavnost d.o.o.

Tomšičeva 2, Ilirska Bistrica

ODKUPUJEMO DELNICE:

SAVA, COLOR, GORENJE, FRUCTAL, LUKA KOPER-B, EMONA, OBALA KOPER-B IN C, INTEREUROPA-B-C, DROGA-B, ISTRABENZ-B

* posredujemo na borzi
 * upravljamo portfelje

ILIRSKA BISTRICA, Cankarjeva 2
 Tel.: 067/41-935

UVODNIK

Predstavljajte si teniško igrišče, dva zagrizena in po močeh približno enaka nasprotnika, ki znata vihteti loparje izredno agresivno, ter seveda žogico, ki je glede na močne udarce z vseh strani začuda še kar poskočna, čeprav že na vseh sivih poka. Teniško igrišče je Lesonit, nekdanji bistrski industrijski velikan, nasprotnika pa sta na eni strani bistrska sv. (beri svetniška) trojica na drugi pa stečajni upravitelj podjetja. Žogica, ki si jo nasprotnika tako zagrizeno podajata, pa so zaposleni in bivši zaposleni delavci, ki celotno teniško igro najbolj občutijo na svoji koži. Ne smemo pozabiti na občinstvo, ki vneto spremlja odprto prvenstvo Ilirske Bistrice. To pa smo vsi, ki na takšen ali drugačen način spremljamo dogajanje na igrišču bistrskega gospodarstva.

Igra je napeta, simpatije občinstva so zdaj na eni zdaj na drugi strani, še največkrat pa se občinstvo razdeli na dva tabora. Kdo bo zmagal? Žogica, ki je v tej igri pomembni sestavni del, bo seveda na koncu boja obležala v kakšnem kotu, odrinjena in pozabljena. Zmagovalec pa bo visoko dvigoval svoj lopar, pripadel mu bo pokal in kratka vest v lokalnem časopisu, potem pa se bo pozornost občinstva obrnila drugam. Kam, sedaj sploh ni važno, bistrska občina ima toliko odprtih in zanimivih iger, da bo naša radovednost gotovo potešena.

Žogice pa bodo padale. Danes so to sedanji in bivši delavci Lesonita, jutri se jim bodo mogoče pridružili delavci kakšnega drugega bistrskega podjetja, ki jim razen redkih izjem ne cvetijo rožice.

Kaj torej še ostane majhnim?

Spomini na varno preteklost, sedanost, ki bi jo takoj zamenjali za par starih nogavic, in prihodnost, ki bi bila lahko svetlejša, verjetno pa bo temnejša. Pregovorna bistrska nevoščljivost in spotikanje ob vse, kar reče ali naredi nasprotna stran, ne glede na to, ali govori in dela v dobro vseh nas ali ne, nas pelje v prihodnost. Ko bomo znali prislunhati drug drugemu in poiskati tudi kakšen kompromis med vedno 'a priori' nasprotujočimi si interesi, bo mogoče neke na obzorju zagorela tudi svetla zarja lepše prihodnosti.

Da pa naši pogledi niso zazrti samo na naše dvorišče, nenehno skrbijo vlada, parlament in še kdo. Najprej so nas šokirali z novim prometnim zakonom. Država, ki je sposobna sprejeti najstrožji kadilski zakon, je upravičila sloves in sprejela najstrožji zakon o prometni varnosti. Če bodo prometni zakon izvajali tudi tako mlačno kot kadilskega, si bomo lahko oddahnili. V nasprotnem, gorje nam. Kazni, ki jih bomo deležni, če se bomo pregrešili, bodo večje in strožje, kot če bi se začeli ukvarjati npr. s kriminalom.

Kaj torej še ostane majhnim?

Zabava. Zabava je širok pojem. Trenutno je najbolj popularna televizijska: je najcenejša, najvarnejša in najlagodnejša. Doma lepo sedimo zavaljeni v fotelj z daljincem v roki in skačemo iz programa v program: ZOOM in Mario, Pop party in Atlantis z brhkimi voditeljicami, Stojan Auer v Super popu, Mojca v Pompu in nagajivi Jonas v Brez zapor ter Duo Janez v slovenskem parlamentu, ki ga spremlja skoraj stočlanski pevski zbor z orkestrom. Nastopali so tudi posamezni solisti, ki pa niso nikogar prepričali. Dobra plat tega showa je bila ta, da se je odvijal, kadarkoli si obrnil na drugi program nacionalke. Nekateri so zmotno mislili, da gre za tehnične motnje, saj se zabava kar ni hotela končati. No, pa se je. Obljubljajo pa nam že novo. Če to ni noro!

K. M.

TRADICIONALNA PROCESIJA NA DOLNJEM ZEMONU ZARADI SLABEGA VREMENA ODPADLA

Krajani vasi Dolnji Zemon pri Ilirski bistrici, njihovi sosedi z Gornjega Zemonu ter mnogi verniki iz okolice so v nedeljo, 24. maja, namesto tradicionalne 55. zaobljubljene procesije z Marijinim kipom po vasi zaradi slabega vremena v cerkvi sv. Mihaelka na Dolnjem Zemonu prisostvovali sveti maši, darovani v čast Marije Pomočnice. Zaobljuba krajanov Dolnjega Zemonu Mariji Pomočnici in to, da je procesija vsako leto največji praznik Zemoncev, datira iz davnega leta 1943. Takrat je prvo mašo v znak zahvalnosti Mariji Pomočnici daroval gospod Melhijan Golob. Letošnjo mašo je v prepolni kapelici daroval trnovski kaplan gospod Viljem Čušin. Sveto mašo je prisotnim olepšal tudi ansambel Novina iz Gumberka-Otočec pri Novem mestu.

Tekst in slika: P. N.

AKTUALNO

Zadnji krog humanitarne akcije ZBRANIH MALO MANJ KOT 5,5 MILIJONA TOLARJEV

Humanitarna akcija zbiranja denarja za novo reševalno vozilo se je sicer že iztekla, vendar so posamezna nakazila prihajala še v maju. Zadnji končni znesek zbranega denarja sedaj znaša 5.466.180 tolarjev.

Vsem darovalcem se oprostamo, ker smo zaradi pomanjkanja prostora pri navedbi njihovih imen uporabili droben tisk. Upamo, da se bodo v seznamu (glej Snežnik št. 9, 15. maj 1998), našli res vsi, ki so za reševalno vozilo prispevali denarni znesek. Njim pa priključujemo seznam tistih, ki so denar nakazali še do 21. maja. To so: Marjan Jaksetič, Dora in Albin Debevec, Srečko Šestan, Helena Štefančič, družina Poročnik, sindikat Zdravstveni dom Ilirska Bistrica, Danica Babič, Slava Ludvik, družina Lavrenčič, AG-inženiring Kočevje, Plastochem Ilirska Bistrica, Damjana Kaluža, Boris Ceglar, Rafting klub Mrzla uoda, družina Šajn-Brižan, Jože Batista, Slava Benc, Rezka Prosen, dr. Mate Gavran in Jože Frank.

BO OBČINSKI SVET KONČNO PRISLUHNIL POTREBAM OSNOVNE ŠOLE DRAGOTINA KETTEJA

27. maja je bila v prostorih osnovne šole Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici 39. seja občinskega sveta. Vzrok, da svetniki niso sejali v OŠ Antona Žnidaršiča, je zahteva šestih bistriških svetnikov: Vladimirja Čeligoja, Stjepana Mišeta, Vojka Rožanca, Ivana Žiberta, Antona Šenkinca in Igorja Maljevca, kajti tokrat naj bi končno obravnavali problematiko obnove in popravil OŠ Dragotina Ketteja.

Ravnateljica OŠ Dragotina Ketteja Sonja Čeligoj-Koren je namreč že pred enim letom (maja 1997) na bistriške svetnike naslovila pismo, v katerem je opozorila na vse bolj propadajoče stanje 35 let stare šolske stavbe. Ker so njen dopis in večkratne pobude svetnika Vladimirja Čeligoja, da občinski svet vendarle obravnava omenjeno problematiko, naletela na gluha ušesa občinske uprave in vodstva občinskega sveta, se je poslanec Čeligoj poslužil določila iz poslovnika občinskega sveta ter na osnovi šestih zbranih podpisov svetnikov zahteval, da se na 39. seji občinskega sveta bistriške občine končno obravnava problematika dotrajane osnovne šole Dragotina Ketteja.

Kot je iz gradiva razvidno, bodo občinski svetniki o tej - že pred enim letom predstavljeni problematiki - razpravljali na svoji 39. seji. In da bi se neposredno soočili s tisko šole, je seja potekala kar v šoli Dragotina Ketteja.

SUŠEC DOBIVA NOVO OBLIKO - Delavci Hidro Koper te dni urejajo 150 metrov brežin in struge potoka Sušec v središču Ilirske Bistrice (na sliki). Potem ko je podjetje SCT položilo ob potoku velike kanalizacijske cevi, bodo delavci Hidra do konca maja uredili brežine, zazidali temelje obrežnih zidov in delno uredili strugo. Sanacijo reke Reke financirajo iz mednarodnega programa Phare. **Tekst-foto: Petar Nikolić**

Nov vozni red vlakov VEČERNI VLAK OSTAJA

Slovenske železnice so sprejele nov vozni red, ki je pričel veljati 24. maja 1998. Kar nekaj vlakov med Pivko in Ilirsko Bistrico je bilo ukinjenih. Na predlog bistriškega svetnika Janeza Žiberta je občinska uprava pri upravi Slovenskih železnic dosegla, da zadnji vlak, ki ob 20.10 vozi iz Ljubljane v Ilirsko Bistrico in ki je bil tudi predviden za ukinitve, ostane. Novica, ki se je bo razveselil marsikateri dijak, študent in zaposleni, ki si kruh služi v prestolnici.

Janez Žibert je na 37. seji ilirskobistriške občinskega sveta (26. februar 1998) opozoril ostale svetnike in občinsko upravo, da se bo z novim voznim redom, ki bo maja začel veljati na železnici, ukinilo kar nekaj vlakov v smeri Ljubljana - Ilirska Bistrica. Župan Stanislav Prosen je marca v svojem dopisu direktorju slovenskih železnic zapisal, da se občina Ilirska Bistrica ne strinja s predvidenimi ukinitvami ter zahteval sestanek s predstavniki SŽ. Na sestanku 10. aprila, ki sta se ga udeležila predstavnik *Sekcije za promet* iz Postojne Dragan Kariž in Marjan Žulič, so se dogovorili, da se vlaka Ilirska Bistrica - Pivka z odhodom ob 8.05 in 15.29 ukineta. Predstavniki ilirskobistriške občine pa se nikakor niso strinjali, da se ukine tudi večerni vlak Ljubljana - Ilirska Bistrica z odhodom ob 20.10, saj bi z ukinitvijo tega vlaka občina ostala brez vlakovne povezave z Ljubljano med 17.20 in 6.25 naslednjega dne. Čeprav so se na koncu dogovorili, da bodo skušali ohraniti večerno povezavo med Ljubljano in Ilirsko Bistrico, se to do maja ni zgodilo.

Župan je v začetku maja ponovno ostro pisno protestiral pri direktorju SŽ Marjanu Rekarju rekoč, da "s tem SŽ onemogočajo normalen železniški prevoz naših občanov, s čimer bi bila motena možnost prevoza delavcev, ostalih uporabnikov vaših prevozov, še posebej pa dijakov in študentov, ki nimajo drugega možnega prevoza in ne bomo pristajali na noben kompromis." Njegovemu protestu se je pridružil tudi poslanec Vladimir Čeligoj, ki je v svojem pismu direktorju SŽ in ministru za promet in zveze Antonu Bergauerju dejal, da razume njihova prizadevanja glede ekonomičnosti poslovanja SŽ in nadaljeval "toda to, da ne omogočate najosnovnejše povezave med Ilirsko Bistrico in Ljubljano kot glavnim mestom, v Ilirski Bistrici ne moremo sprejeti."

Oba protesta sta obrodila sadove. Marjan Rekar je v svojem dopisu 11. maja župana obvestil, da bo po novem voznem redu večerni vlak Ljubljana - Sežana z odhodom iz Ljubljane ob 20.10, prihodom v Pivko ob 21.25 in v Sežano ob 22.00 imel zvezo za Ilirsko Bistrico. Vlak bo imel odhod iz Pivke ob 21.28 in bo v Ilirsko Bistrico prispel ob 21.44. Najbolj razveselivo (če odmislimo, da sta dve povezavi ukinjeni) pa je to, da bo vlak vozil vsak dan - tudi ob nedeljah in praznikih.

GOSPODARSTVO

NOVA POMEMBNA PRIDOBITEV ZA PLAMA-PUR

Pred približno enim tednom je družba Plama-pur iz Podgrada pridobila dovoljenje Carinske uprave RS za hišno opravljanje poenostavljenih carinskih postopkov pri izvozu blaga.

Celo več. Do sedaj je prva in edina družba na področju, kjer je krajevno pristojna Carinarnica Sežana, in ji kot pooblaščenemu izvozniku ni potrebno več, ne glede na vrednost izvoženega blaga, izpolnjevati posebnega obrazca - "izjave o poreklu blaga" (EUR-1) in s tem tudi prilagati precej drugih obrazcev, fotokopij le-teh in drugih dokazil.

Ta pridobitev pomeni hitrejšo obračanje tovarnjakov (ni več čakanja na naših carinarnicah), praktično neomejen čas nakladanja tovarnjakov (do sedaj so le-ti morali biti na meji najpozneje do 18.00 ure) in avtomatično nižje stroške prevoza blaga. Poleg tega bo neprimerno lažje tudi planiranje proizvodnje in odpreme - vse skupaj pomeni boljši servis do kupca.

Druge pridobitve so pri špediterskih storitvah - ta dela bomo odslej delali sami - na račun časa za izpolnjevanje in pripravo dokumentov za carinjenje. Poleg tega se bo zmanjšalo delo v ostalih službah v podjetju (knjigovodstvo, finance...), manj izdatkov bo tudi za nakup obrazcev in drugih prilog, pa tudi bančnih stroškov za plačila špediterjev ne bo več.

Pravico oz. dovoljenje za hišno carinjenje blaga, predvsem pa dovoljenje za poenostavljeni postopek, je družba pridobila na račun dobrega poznavanja in spoštovanja carinske zakonodaje tako danes kot tudi v preteklosti!

V. Jakovac

SVET DELAVCEV
podjetja
TIB Petrol Transport, d.d.,
Ilirska Bistrica
vabi
vse imetnike delnic podjetja,
da se udeležijo
ustanovnega zbora
sveta delničarjev,
ki bo v **soboto, 13. junija 1998,**
ob 8.30
v dvorani Doma na Vidmu.
Prednosti takšnega organiziranja
delničarjev
bo predstavila
mag. Aleksandra Kanjuo-Mrčela.
VABLJENI!

Investitor je obljubljal, da se bo ulica spremenila v raj za pešce in vse je kazalo, da bo celo res tako, nakar je sosedsko prepričevanje okrog edinega parkirnega mesta v tem raju za pešce stvari postavilo na glavo. Pločnike so enostavno ukinili. Avtu čast in oblast.

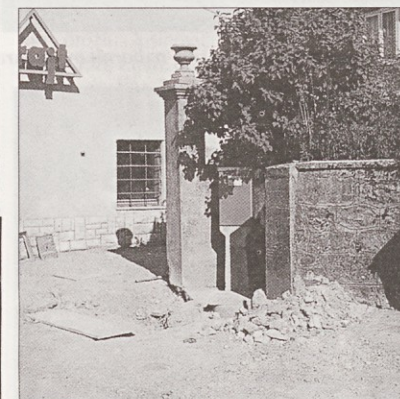

CANKARJEVA

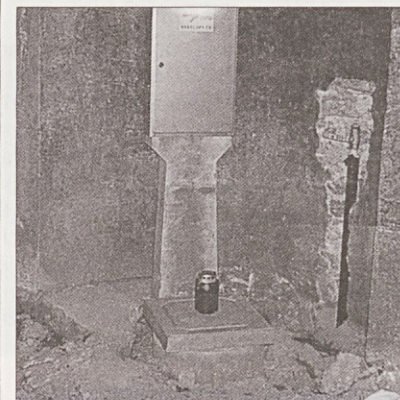
MALO ZA ŠALO MALO ZARES

Glede na pomen "glavne" prometne žile in njeno dolgotrajno in mučno urejanje so nekateri Bistričani predlagali, da bi v sklop rekonstrukcij spadalo, če že ne bo urejena elektrika, vsaj njeno preimenovanje. Najvztrajnejši menijo, da bi ji ustrezalo ime "Ulica 8. meseca" ali pa vsaj "Nedonošenček", drugi se nagibajo k bolj idiličnemu, turistično zanimivejšemu imenu "Ulica tisočih jaškov". Kot so nam sporočili z Ministrstva za okolje in prostor iz Ljubljane, ima slednje po njihovem mnenju največ možnosti, saj so bili nad slikami vesoljskih bivališč v Sušcu tudi sami navdušeni. Zahvaljujejo se anonimnemu pošiljatelju zares vrhunskih slik. Drugi se spet bojijo, da iz vsega ne bo nič in se bo stvar končala tako, kot pri preimenovanju Trga maršala Tita pred leti. Preimenovanje je bilo baže predrago.

Da so investitorji pomislili tudi na kulturno popestritev ulice, priča tudi prostor nekdanje javne vodovodne pipe. Odstranili so smetnjake, ki so tam kazili sliko ulice, in postavili spominsko obeležje. Kar nehoti se človek spomni nekoliko posodobljenih Menartovih verzov: *Veruj le v tistega boga, ki v Cankarjevi svoj oltar ima.*

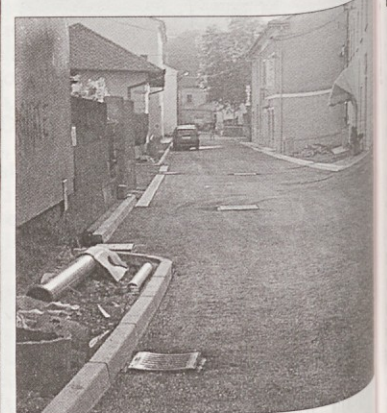
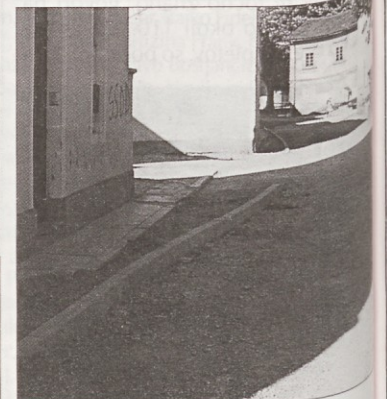

Da pa vsi niso istega mnenja, je pokazal nočni obiskovalec nove kulturne pridobitve. Spomeniku je nekoliko spremenil pomen. Verjetno se je spomnil, da je ta ulica v maju nevarna za marsikatega politika. Ko so jo prvič asfaltirali spomladi 1936, se je prvi po njej zapeljal Mussolini. Kako je končal, je vsem znano. Spomladi 1965 se je po obnovljenem asfaltu prvi zapeljal Ranković, ki je prišel na proslavo prekomorcev. Da mu je to bil zadnji javni nastop, je tudi znano. Ne moremo vas obvestiti, kdo se je danes prvi zapeljal po ulici, ker je časopis ravno v tisku. Če pa upoštevate spomladanski sindrom, lahko sami ugibate, koga bo rekonstrukcija "odnesla".

Ker je projektant menil, da ureja ulico v mestu, je poskušal zaščititi pešce, prehodi za pešce, zaščititi vhode posamezne hiše in vrtove, pa kaj takšen otok predstavlja problem za voznike osebnih vozil. Ali si lahko predstavljate? Parkirali naj bi vzvratno. Mislite si!

V razpravah, ali lažje zapeljati garaže mimo širokega pločnika ali mimo parkiranih vozil, so prevladali argumenti informiranosti. Če se ne pripelješ pred vrata trafike, ne moreš kupiti dnevnega časopisa, pomeni nisi informiran. Če nisi informiran, ne moreš odločiti. Če nisi informiran, ni demokracije. Pa še sejem se bo lažje postavilo stojnico, čeprav po zelo uspelem pustovanju viziti pred občino prebivalci ulice pričakujejo selitev sejma pred občino, bo potem poleg tradicije na ustreznem kraju še dobra informiranost.

Diskusija o pomanjkanju parkirnih prostorov pa je med tržno naravnanimi politikami porodila idejo, da bi parkirne prostore prodajali zainteresiranim trgovcem. Cena še ni določena, ker se za trženje parkirnih prostorov zainteresirani tudi tisti prebivalci ulice, ki so na svojih parcelah dovolili postaviti pločnik, da je cesta lahko širša in omogoča parkiranje. Da ne bo prišlo do sindroma Trnovske ulice. Ne verjamejo, da je mogoče pločnike postavljati tudi na privatnem zemljišču? Nekateri menijo, da bi ta luksuz posameznikom morali zaračunati. Kaj se to pravi - imeti privatne pločnike! Da je to res, vas bo prepričalo naslednje. Kdor prvi ugane, koliko pločnikov je v tej ulici na privatnih zemljiščih, dobi za nagrado brezplačno trimesečno naročnino na časopis Snežnik. Da bo zadeva lažja, vam ponujamo tri možne odgovore: A-20%, B-50%, C-80%. Vaše odgovore pričakujemo do srede, 17. junija, na naslov uredništva.

jš, slike: H.Z.

AKTUALNO

POSILANSKO VPRAŠANJE ZA SREDNJEŠOLSKI CENTER TRNOVO - ILIRSKA BISTRICA

Ljubljana, 19. maja 1998

POSILANSKO VPRAŠANJE NA 9. REDNI SEJI DZ RS MINISTRU ZA OBRAMBO G. ALOJZU KRAPEŽU

V Sloveniji je po odhodu bivše JLA leta 1991 ostalo mnogo vojaških objektov, ki jih slovenska vojska ne potrebuje za svoje potrebe. Še posebej veliko število teh objektov se nahaja na Primorskem, kjer ima vsako večje središče cele komplekse teh stavb. Nekatere stavbe so oddane v najem, druge je Ministrstvo za obrambo prodalo ali pa so stavbe še proste.

Občinski svet Ilirska Bistrica je na svoji seji dne 20.12.1995 sprejel sklep, da vsebinsko opredeljuje osrednjo vojaško zgradbo št. 13 na parcelni št. 825/32 k.o. Trnovo in stavbo št. 18 na parcelni št. 825/34 k.o. Trnovo v sektorju dva v Trnovem - Ilirska Bistrica za namene bodočega srednješolskega centra v Ilirski Bistrici.

Navedeni sklep OS Ilirska Bistrica je bil 8.1.1996 poslan Ministrstvu za šolstvo s prošnjo, ki naj bi jo posredovali Ministrstvu za obrambo. Le-to naj bi oba navedena objekta dodelila občini Ilirska Bistrica za ustanovitev srednješolskega centra.

Pozneje je občina večkrat ustno posredovala pri svetovalcu mag. Ferlincu v Ministrstvu za obrambo. Ker predlog občine do danes ni bil pozitivno rešen, se obračam na Ministrstvo za obrambo z namenom. Da ugotovi predlogu občine Ilirska Bistrica o dodelitvi obeh objektov za potrebe srednješolskega centra Ilirska Bistrica.

Vladimir Čeligoj
poslanec Državnega zbora

PROGRAM PRIREDITEV DOMA STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA

Meseca maja so bistrski DSO obiskali njihovi prijatelji iz izolskega doma upokojencev. Stanovanci vseh primorskih domov, med njimi tudi bistrski, pa so se 21. maja udeležili skupnega srečanja v Mostu na Soči. Pevski zbor, ki ga sestavljajo delavke doma, je v začetku maja nastopil na jesenicah. Od 29. do 31. maja bodo nekateri stanovanci doma v okviru Varstveno-delovnega centra sodelovali na specialni olimpiadi v Ljubljani.

Junjski program prireditev:
- 5. junija bodo pred stanovanci doma nastopili učenci Glasbene šole Ilirska Bistrica
- 10. junija bo na vrsti izlet v Postojnsko jamo in Predjamski grad
- 18. junija se bodo udeležili revije pevskih zborov socialnih zavodov Slovenije v Poljčanah
- konec junija pa načrtujejo piknik za vse domače stanovance.

VARSTVENO-DELOVNI CENTER IZRAŽANJE USTVARJALNOSTI IN URESNIČEVANJE POTREBE PO DRUŽENJU

Varstveno-delovni center je oblika dela z ljudmi s posebnimi potrebami. Takšen center deluje kot enota Doma starejših občanov v Ilirski Bistrici. Delu s prizadetimi je zelo naklonjen, čemur gre pripisati tudi nemalo zaslug za delo VDC. Vanj vsak dan prihaja 24. varovancev, ki sicer živijo pri svojih starših, bratih, sestrah in drugih sorodnikih. Vodja centra je specialna pedagoginja Sonja Munih, v njem pa so zaposlene še diplomirana socialna

sposobnostim. Posebno pozornost namenja pogovoru bodisi o aktualnem političnem dogajanju bodisi o povsem osebnih doživetjih, radi pa pokomentirajo tudi članke, ki jih berejo v Anteni. Skupaj praznujejo vsak rojstni dan, obiskujejo obolele varovance na domu, odhajajo na sprehode, izlete v bližnjo in oddaljeno okolico, skrbijo za osebno rekreacijo in šport, občasno pa v sodelovanju z društvom "Sožitje" izdajajo tudi obvestila "Zbliževanja".

Varovanci Varstveno-delovnega centra pri sestavljanju svinčnikov

Del palette izdelkov, ki jih ročno izdelujejo varovanci VDC: svilen rute, kravate, vizitke, preproge...

Katarina pri tkanju preproge

delavka Mira Lenarčič, delovna instruktorka Metka Vergan ter Ivanka Štemberger, ki je v centru zaposlena prek javnih del.

VDC dobro sodeluje tudi z bistrskim Društvom za pomoč prizadetim "Sožitje". Člani se skupaj s starši ali drugimi skrbniki udeležujejo izletov, piknikov, športnih tekmovanj...

Letos so bili že v Vipavi, Mirenskem gradu in Tolminu, kjer so si ogledali bivalno skupnost "Naša hiša". Vanjo se vključijo prizadete osebe, ko ostanejo brez staršev, bratov, sester in drugih sorodnikov; o njej bomo morali začeti razmišljati tudi v naši občini. Od 60 oseb s posebnimi potrebami, kolikor jih imamo na Bistrskem, je v zavodski negi le tretjina vseh, za vse ostale pa skrbijo starši ali skrbniki.

Varovanci prihajajo na delo vsak dan ob pol osmih, končajo pa ga ob 15. uri. Vsakemu varovancu organizirajo delo tako, da čim bolj ustreza njegovim individualnim potrebam in

blaga, pripravljajo pa tudi program velikih svilenih rut in kravate, primernih za darilo, ter tečaj tkanja in slikanja na svilo za zunanje udeležence. Vse izdelke je možno tudi posebej naročiti ali pa si jih ogledati in kupiti v prostorih VDC v Domu starejših občanov.

Večina naštetih izdelkov je na trgu relativno kratek čas, toda delavke VDC menijo, da bi jih prodali še več, če bi ljudje vedeli zanje, zato menijo, da jih na tem področju čaka še največ dela. Program dejavnosti centra (plače) sicer zagotavlja Ministrstvo za delo, družino

in socialne zadeve, vendar morajo za nagade varovancev, nabavo materialov za proizvodnjo, stroške izletov, športnih tekmovanj in podobnega zaslužiti sami.

Ob koncu naj dodamo le še misel: ne samo zaradi denarja - zaradi lepote izdelkov samih, vloženega ročnega dela in skrbne izdelave je škoda, da bi ostajali na policah, zato jim vsi skupaj pomagajmo, da si bodo utrli pot med nas!

Besedilo in slike
Dragica Prosen

DRUŠTVO ZA POMOČ PRIZADETIM "SOŽITJE"

Za osebe s posebnimi potrebami v naši občini skrbi tudi društvo "Sožitje", ki mu trenutno predseduje gospa Minka Hrvat. Poslanstvo društva se tesno prepleta z delom Varstveno-delovnega centra, le da so vanj vključeni tudi starši, svojci in prijatelji prizadetih. Le-tem društvu nudi posebno strokovno pomoč (udeležujejo se seminarjev, ki jih organizira Zveza društev "Sožitje") pa tudi prepotrebno oporo pri soočanju s tiskami in vprašanji, ki jih prinaša življenje. Za pogovore s starši so na voljo vsakega prvega v mesecu v prostorih Zdravstveno-delovnega centra (v Domu starejših občanov), kjer je tudi sedež društva. Člani društva skrbijo tudi za varstvo prizadetih oseb, ko morajo njihovi skrbniki po opravkih, organizirano pa imajo tudi zobozdravstveno varstvo.

V aprilu so v okviru društva ustanovili KLUB PRIJATELJEV, v katerem naj bi se dvakrat mesečno srečevali starši in drugi sorodniki ter njihovi prizadeti, predvsem pa tisti, ki niso nikamor vključeni. Klub deluje v prostorih Starejših občanov. Za popestritev dela z klubom so nabavili TV sprejemnik in videorekorder. Prvo in uspešno srečanje je že za njimi!

V letu 1997 so na domu kar dvakrat obiskali prav vse svoje člane, jih ob novem letu obdarili, pripravili pustovanje, organizirali izlet v Vipavo in Ajdovščino, si tam ogledali njihov VDC ter se sestali s predstavniki tamkajšnjega društva. Bili so gostje podobnih ustanov v Šmihelu pri Novem mestu, štiri družine pa so se udeležile letovanja, ki ga

organizira republiška Zveza društev "Sožitje". Varovanci se z največjim veseljem spominjajo piknikov in podobnih dogodkov.

Delo društva financirata v glavnem Zveza društev "Sožitje" ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, le izjemoma pa dobijo nekaj denarja od domačih sponzorjev. Tudi v prihodnje bodo precej svojega dela namenili strokovni pomoči svojcem prizadetih, izletom in srečanjem, s svojimi izkušnjami in znanji pa bi radi pomagali predvsem mladim družinam s prizadetimi otroki, saj so te zaradi svoje občutljivosti še najbolj potrebne človeškega razumevanja in pomoči.

Dragica Prosen

TEČAJ "NEGA BOLNIKA"

11., 12. in 13. junija bosta DSO in Občinski odbor Rdečega križa iz Ilirske Bistrice organizirala tečaj "Nega bolnika" za vse, ki jih zanima ta dejavnost. Tečaj bo vsak dan od 16. do 20. ure v prostorih Doma starejših občanov. Udeleženci, ki bodo po uspešno opravljenem tečaju prejeli tudi verifikirano potrdilo, si bodo pridobili praktična znanja za nego bolnika na domu, naučili pa se bodo uporabljati novejša pripomočke, uporabne pri tem delu. Prijave zbirajo do 8. junija na tel. št. 41 576 ter 42 244 ali osebno na recepciji DSO.

DP

POSTANI ČUVAR MODREGA PLANETA - GOSPE GEJE

Nadvse ljubim naravo in svoj domači kraj. Civilizacijski okraski so razmetani po gozdovih, vodah in travnikih. Največ je cigaretnih škatlic, pločevink, plastičnih steklenic. Tudi tetrapaki niso izjema. In še veliko druge nesnage je. Večino teh odpadkov lahko uničimo z ognjem. Le odnesti jih moramo tja, kamor spadajo, na smetišče ali pa kar domov v peč.

Najboljši način je, da vsak posameznik svoje smeti sam odnese tako, kot jih je tudi sam prinesel. Vem, da nobeno moraliziranje ne zaleže. Prej obratno, sprevrže se v kljubovanje. Vsem ljubiteljem narave in tistim, ki tako radi hodijo na Črne njive in tja pod Milanje, svetujem, da s seboj vzamejo vrečko in spotoma poberejo smeti. Samo do strelišča jih prinesite, tam so kontejnerji in smeti se bodo znašle tam, kamor sodijo. Narava je zelo zelo ogrožena. Civiliziran človek je nor človek. Podrejen pohlepu uničuje svet, v katerem mu je dano ustvarjati in živeti. Nekateri sanjajo, da nas bodo rešili vesoljci, ko ne bo več moč živeti na Zemlji. Komu pa so mar samouničevalci? Najbolj ogroženi so otroci in živali. In kaj lahko naredim jaz in vi? Svojih sto procentov. Začnimo pri sebi, izhajajmo iz sebe in naredili bomo to, kar smo pričakovali ali pa zahtevali, da naredijo drugi.

Sama že več let čistim in odnašam smeti v dolino. Tudi moj spaček je že marsikaj pripeljal v bistrski kontejner - tisti tam čez štreko. Zakaj vam pišem o tem? Rada bi se družila z ljudmi, ki jim ni mar le zase. Z vsemi, ki hočejo in želijo soustvarjati svet, v katerem živimo. Oblik in načinov je zelo veliko. Eden izmed njih je ta: potrebujemo vrečko, rokavico in navdušenje. Izvrstno opravilo v korist hrbtnice, rok in nog. Telesne vaje in hoja so najboljša zaščita pred osteoporozo. Pa brez strahu. Obremenite svoje kosti tako, da bodo ostale močne in čvrste do poznih let. Prvi korak moramo narediti sami in veselje jih bo naredilo sto do nas. Do Črnih njiv jih bo še več, pa vseeno pridite. Vidimo se 8. junija ob 18. uri.

V dolini pod Milanjem je obilo zdravilne energije. Hodite zmerno v tišini in začutili boste, kako se vaše telo polni z dobro zdravilno energijo.

Neta Vergan

DROBNO GOSPODARSTVO

Pripravlja: A. Penko

ŠPORTNE IGRE OBRRTNIKOV IN DELAVCEV SLOVENIJE

Prve velike športne igre obrtnikov Slovenije so bile leta 1975 v Novem mestu. Udeležilo se jih je 650 tekmovalcev takratnih obrtnih združenj. Leto kasneje jih je v Mariboru sodelovalo 1400. Zaradi prevelikih stroškov so se od leta 1978 dalje prirejale le še vsaki dve leti v Ljubljani. Največje doslej naj bi bile tiste iz leta 1983. Udeležilo se jih je kar 2200 tekmovalcev. Po letu 1985 je število udeležencev naglo upadlo. Dokončno so zamrle v začetku devetdesetih let.

Letos jih nameravajo oživiti Škofjeločani, in sicer v soboto, 13. junija 1998.

Tekmovale bodo ženske in moške ekipe. Ženske se bodo pomerile v kegljanju, tenisu, namiznem tenisu in teku v naravi (krosu), moški pa v kegljanju, tenisu, malem nogometu, odbojki, vlečenju vrvi, balinanju in krosu v naravi.

Organizatorji so si zadali zelo ambiciozen program. Športne igre obrtnikov naj bi postale ena izmed osrednjih športno-kulturno-turističnih prireditev tega starodavnega obrtniškega mesta. Naznanil jih bo mestni klicar, oživela bo srednjeveška tržnica, po

mestnih ulicah bo vozila srednjeveška kočija, ki bo od udeležencev iger pobirala pošto, na mestnem trgu bo "živa" glasba.

Kljub temu da bodo teden prej, 6. junija, potekale v Tolminu regijske športne igre, se naši športniki nameravajo udeležiti iger vsaj z nekaj ekipami. Ostali pa ste seveda vljudno vabljeni kot navijači ali izletniki. Za vse bo organiziran avtobusni prevoz, turistični ogled mesta, po želji tudi "srednjeveška pojedina". Pohitite s prijavi, zbiramo jih do zasedbe prostih mest!

RECIMO BOBU BOB

Zelo rada imam jasno in nedvoumno izražanje. Večkrat sem prebrala članek "Ampak!" (Snežnik št. 9, 15. maj 1998), katerega je napisal g. Ivko Spetič. Moram ti povedati, da pri najboljši volji tega, kar si napisal, ne razumem. Pa bi rada razumela.

S spoštovanjem
Neta Vergan

Na podlagi navedenega bo Vlada proučila možnosti noveliranja tistih določb zakona o varnosti v cestnem prometu, ki se nanašajo na prekomerno skupno obremenitev. Ministrstvo za notranje zadeve se zaveže, da bo od 19. 5. 1998 do 1. 7. 1998 glede prekomerne skupne obremenitve vozila samo kontroliralo in opozarjalo na kršitve, ne pa tudi kaznovalo.

Ugotovi se, da Ministrstvo za promet in zveze že pripravlja prenos novega sistema delitve dovolilnic za prevoze v tujino. Prav tako se predlaga tudi, da pri vračanju dovolilnic ne bo potrebno dodajati CMR.

6. Pogajalci obeh strani se sporazumejo

o oblikovanju strokovne delovne skupine za izdelavo predlogov, bodisi za spremembe in dopolnitve posameznih zakonov bodisi za noveliranje poslovnega kodeksa v določbah, ki se nanašajo na zgoraj navedene probleme. Delovno skupino sestavljajo: Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, koordinator, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za promet in zveze, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, predstavniki zbornic in trije predstavniki pogajalske skupine prevoznikov.

Prvi sestanek delovne skupine bo v četrtek, 21. 5. 1998, ob 9.00 uri v prostorih Ministrstva za promet in zveze.

SONČNI STUDIO NA PREGARJAH

Mlada obrtnica **Patricija Butinar** s Pregarj si je v domači hiši na Pregarjah uredila solarij in nemara bo sedaj pravi čas, da poskrbimo za bledično in osušeno kožo, ki smo jo v zimskem času zavijali v topla oblačila.

V zadnjih letih se je kakovost solarijev močno izboljšala, zato so postali idealno sredstvo za pridobivanje začetne barve, podlage za poletno sončenje.

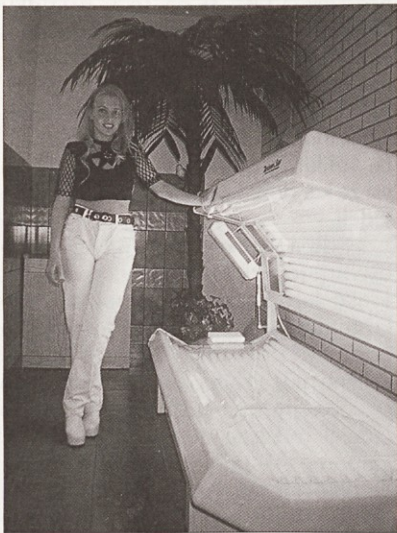
V solarijih se sončimo največkrat enkrat dnevno, v dveh do treh tednih maksimalno desetkrat. Doseženo barvo obdržimo s sončenjem enkrat tedensko.

Sončenje v solarijih priporočajo celo dermatologi, predvsem kot zdravo obliko sončenja, pa tudi pri nekaterih kožnih obolenjih, kot so kožna plesen, problemi z aknami in podobno.

Odsvetujejo ga le nosečnicam in rednim uživalcem zdravil; prepoved pa ne velja za običajna zdravila, kot so aspirin, tablete proti glavobolu, braunemon in druga zdravila, ki se izdajajo brez zdravniškega recepta.

Uporaba običajnih preparatov za zaščito pred sončenjem v solariju ni potrebna, saj imajo le-ti že vgrajene

posebne filtre, ki varujejo kožo pred nevarnim sevanjem.

Mlada obrtnica **Patricija Butinar** si je na Pregarjah uredila sončni studio - Studio Patricija.

ODLOK O NAČINIH IN POSTOPKIH ZA GLEDANJE TV ODDAJ DOMA

Vsaka država, pravzaprav njeni organi, sprejema po svojih merilih zakone in predpise, razne odredbe, odločbe, pravilnike in podobno (razen seveda Slovenije, ki ji zakone predpisuje Evropa); vsaka lokalna skupnost, pa naj bo še tako majhna, pa spet svoje občinske predpise, kot so odloki, sklepi itn. Vsak tak predpis ima svoj pomen in svoj zakaj. Tudi vsi tisti, ki jih sprejemajo v naši občini.

Tako imamo v občini odlok o urejanju in varstvu okolja, ki natančno (in še več kot to) določa gibanje in obnašanje občanov ter posameznikov (ljudi in žensk) zato, da ne bi prišlo do škodljivih pojavov, kot so: zastrupitve v naravi (nabiranje gob in čeperjev), požari (metanje čikov), poplave (pljuvanje po tleh) in podobno. Imamo pa tudi Odlok o ustanovitvi in nalogah komunalne inšpekcije za območje občine, ki določa, kako naj se ta ustanova nadzira in opozarja, med ostalim tudi tako, da nam na dom nenehno pošiljajo pozive k sodniku za prekrške samo zato, da naše okolje tudi vnaprej ostane lepo in čisto, tako kot je zdaj.

So pa predeli v naši občini, ki nimajo še določenega ne reda ne načina, nimajo predpisanih postopkov, ki bi uredili in postavili na svoje mesto vse, kot smo to uredili z varstvom okolja in narave. Eden takih predelov so na primer naši domovi. Prepričan sem, da ga ima vsak, vsak svojega. Vem pa, da ga ni, ki bi bil popolnoma zadovoljen z njegovo ureditvijo, z odnosi doma in nalogami na domu, ki bi jih moral opravljati vsak družinski član.

Samo zaradi primera in potrditve tistega, kar mislim predlagati, naj povem, kaj se mi je zgodilo nekega večera pred nekaj meseci pri gledanju TV dnevnika.

Kot večkrat doslej je po TV dnevniku sledil preprič z ženo o tem, kaj naj bi gledala. Ona pritiska z daljincem na POP-TV, jaz vstajam in na televizorju pritiskam na II. kanal nacionalke. Ona bi gledala film o dekletu, ki je obolelo za rakom in se je tik pred smrtjo še srečalo s predsednikom Clintonom, jaz pa bi rad spremljal košarkarski prenos med Olimpijo in Benetonom. Uganite, kaj sva gledala. Ne bo vam težko, za izid tekme sem namreč izvedel šele drugo jutro po radiu. In to je, glejte, eden od mnogih primerov, ki kar vpije po sprejemu odloka, ki bo doma urejal področje gledanja televizije. Saj vem, mnogi se znajo kar sami dogovoriti; eden popusti danes, drugi jutri ali pa drugič. Pa se da vsaj za silo gledati televizijo. Da se na ta način urediti tudi druge primere medsebojnih odnosov doma. Kot na primer pri Pugeljnovih. Spet bom to povedal samo kot primer.

Z ženo sva bila pri njih na obisku. Sedimo, se pogovarjamo, predvsem z gospodinjo, pa v nekem trenutku opazim, da Jožeta že nekaj časa ni. Vprašam, kam je šel.

"Ja, veš," odgovori gospodinja, "mi smo se lepo dogovorili in on se je na to že privadil. Če želi kaditi, vstane in gre na balkon. Tam v miru pokadi in mi tudi v miru dihamo čist zrak."

Ta njihov primer se mi je zdel odličen, pa sem pozneje tudi sam nekaj takega, po njihovem vzorcu, vzpostavil pri sebi doma: ko žena prižge cigareto, vstanem in grem, sicer ne na balkon, ker ga nimamo, pač pa kar tako dihat čist zrak - ven.

Ker pa se večine medsebojnih zadev le ne da urediti z dogovori, moj primer tako kaže, predlagam, da sprejememo nek predpis, morda tak, ki bi veljal za vso državo. Pomeni, da bi to moral biti zakon, torej zakon, ki ni urejal načina dogovarjanja in gledanja televizije doma. Zaradi mene ni nujno, da bi to bil zakon, lahko je tudi odredba, ukaz ali podobno. Vemo, da zakone sprejema parlament na podlagi koalicijskega dogovora med liberalno demokracijo in ljudsko stranko, vemo pa tudi, da koalicijskega dogovora o takem zakonu stranki nista sprejeli, zato bom moral biti zadovoljen kar z navadnim občinskim odlokom. Pomeni, da bi gledanje televizije uredili le na

občinskem nivoju. To je velika škoda za ostali del Slovenije. Če bi namreč sprejel zakon, bi ta veljal za celotno Slovenijo in za televizijo samo, ki bi morala namesto celopopolndneve reklamiranja temperatur na Rogli Kravcu (povejmo po pravici, da bi težko odrekli tem reklamam) pa bi reklamirali po zakonu določeno večer razporeditev gledanja televizije. Ker ne kaže, zaradi malobrižnega odnosa koalicijskih partnerjev v vladi, da bi zakon sprejet, se moramo zadovoljiti z občinskim odlokom. Vem, o tem imam dokaze, da v naši občini ni koalicijskega dogovora med občinskimi strankami razen v primeru, ko je treba enotno nastopiti proti nesposobnim birokratom v občinski upravi, zato obstaja velika možnost, da se sprejme tak odlok. Z začetek bi lahko bil delovni naziv odloka.

Odlok o načinih in postopkih za gledanje TV oddaj doma.

Kaj naj bi ta odlok urejal, niti ni tako važno. Pomembno je le, da vsebuje določila, po katerih bo možno možkem delu družinskih članov brezskrbno svobodno, po televizijskem reklamnem razporedu in v miru gledati prenos košarkarskih tekem; če je treba tudi tako, da se vnesejo določila, ki bodo komunalni inšpekciji dala pristojnosti za večerni hišni nadzor in ukrepanje. Sam ostale podrobnosti odloka niso več toliko važne, čeprav vem, da jih bodo naš občinski svetniki ob obravnavi skušali vnesti v posamezna določila, kot so na primer skušali vnesti ob obravnavi Odloka o javnem redu in miru v občini.

Takrat je namreč občinska uprava nekem členu zapisala, "da bi bilo prepovedano voditi pse in druge živali v javne lokale." Pa je eden od svetnikov predlagal, naj namesto "druge živali" naštetejemo druge živali, na primer: druge živali, kot so mačke, kokoši, kače" in tako naprej. Drugi svetnik pa je bil mnenja, da psov ne bi smeli privilegirati, ker je po tem določilo najprej zapisano, da je prepovedano voditi v lokale (privilegij torej) in šele nato so našteje druge živali (ki privilegij torej nimajo). Tretji svetnik se pa ni mogel sprijazniti z dejstvom, da vseh živali ni mogoče naštejeti.

"Spomnite se, koliko živali je imela Noetova barka," jih je opozoril in dodal: "Kaj se bo zgodilo v primeru, da v občino pride neka od svetovnih muhastih umetnic. Krene v enega od naših lokalov, v roki pa drži zverino, ki ne bi vedeli še imena; še manj, ne bi imeli zapisane v tem odloku. Kako bi jo torej preganjali, to umetnici ne bi mogli povedati."

No, na koncu je bil sprejet predpis občinske uprave, in sicer "da je prepovedano voditi pse in druge živali v javne lokale." Pa s tem zadeva še ni bila zaključena. Na naslednji seji sta bila v prvi vrsti obravnava in sprejem čistopisa istega odloka. Eden od svetnikov je predlagal pisni amandma za spremembo tistega člena. Predlagal je, naj psov ne bi prepovedali vstopa v lokale, saj je bil pred kratkim v Švici in je videl, tudi mendenih lokalih, da se psi z gospodinjstvom prosto gibljejo po njih, si naročajo pijavo in počenjajo podobne stvari in zakaj bi morali biti naši psi drugačni od teh.

Vendar pa je bila razprava le delovna konkretna in sta na koncu, kot po navadi, spet prevladala zdrav razum te predložitve občinske uprave. Vse to pa v prihodnosti, da boste vedeli, kar vam pripovedujem zato, da boste vedeli, kakšno morda tudi manj pomembnih aktov ne uide nobena še tako majhna podrobnost.

Sem se pa le preveč oddaljil od teme svojega predloga, ki sem ga omenjal, zato naj na koncu še enkrat ponovim, da sprejmimo občinski odlok o načinih in postopkih za gledanje TV oddaj doma. Z njim bomo zadovoljili polovico prebivalcev naše občine, če ne še več. Koristi pa bo imela tudi druga polovica, saj se ji ne bo treba več pripraviti na ob gledanju televizije ne.

Saša Boštjanec

Snežnik

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović

Izdajatelj: "GA Commerce", Bazoviška 40

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnullović

Uredniški odbor: Dragica Prosen,
dr. Ivica Smajla, Volko Čeligoj,
dr. Maksimilijan Modic,
Ivko Spetič (predsednik)

Urednik in novinar: Ksenija Montani
Lektorica: Nevenka Ujčić
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: "GA commerce" Ilirska Bistrica
Naklada: 1400 izvodov

Po mnenju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije št. 415/1433/97 z dne 2. 12. 1997, se časopis SNEŽNIK šteje med proizvode, za katere se na osnovi 13. točke tarifne št. 3 Tarife davka od prometa proizvodov in storitev plačuje 5% davek od prometa proizvodov. Prometni davek je vračunan v ceno časopisa.

MLADI PO OBČINI

NA OSTRICHU
JE LEPO

Učenci OŠ Rudolfa Ukoviča iz Podgrada so se v soboto, 23. maja, v spremstvu svojih učiteljev in staršev veselo odpravili na Ostrič (Žabnik).

Vzpon je minil v dobrem razpoloženju, čemur je doprineslo tudi lepo sobotno vreme po petkovi deževni noči. Na samem vrhu so učenci s pomočjo staršev reševali naloge iz naravoslovja, zgodovine in zemljepisa.

Okrog 11. ure so se vsi skupaj odpravili do Zagrada, kjer jih je čakala kuharica Malka s kosilom in napitkom.

Planinski izlet je očitno dosegel svoj namen, saj so starši menili, da bi bilo lepo, če bi vzpon na Ostrič postal kar tradicionalen.

Učenci OŠ Rudolfa Ukoviča iz Podgrada so se skupaj s starši in učitelji podali na Ostrič (Žabnik). Slika: I. Majcan

NEPOZABNI DNEVI V DISNEYLANDU

Vsako leto revija Miki Miška razpiše natečaj z različnimi temami: odraščanje in šport, prijateljstvo, komunikacija, družina itd. Na letošnji natečaj smo se prijavile tudi mi, sedmošolke OŠ Dragotina Ketteja (Lucija Šenkinc, Urška Batista, Katja Ličan, Jana Volk), ter izdelale plakat, na katerem smo predstavile različne športe. To smo opravile zelo dobro, saj smo se uvrstile med prve tri ekipe v Sloveniji in si za nagrado prislužile vstopnico za mednarodno srečanje otrok, ki sta ga organizirala revija Miki Miška in Unesco z ogledom pariškega Disneylanda.

Prvi teden v maju smo z našo mentorico Hedo Vidmar odletele v Pariz. Na tem srečanju naj bi predstavile svojo državo in domači kraj, zato smo s seboj nesle kozarčke z medom bistriških čebelarjev, glinena mlinska kolesa, jabolčni sok iz brkinskih jabolk v ličnih v stekleničkah in prospekte, na katerih so bile prikazane lepote Slovenije. Pred odhodom smo pripravile plakate in z njimi predstavile najboljše slovenske športnike.

V Parizu se je zbralo okrog 600 otrok iz 51 držav. Z njimi smo si izmenjale darila, jim predstavile našo državo in naše navade, spoznale nove prijatelje in se ves teden zabavale. Organizatorji so poskrbeli, da nam ni bilo dolgčas, saj smo si ogledale

TABORNIKI

TABORNIŠKI
DRŽAVNI
MNOGOBOJ

Ko boste v vikendu med 12. in 14. junijem na pločniku srečali skupinico otrok, ki bo okrog vratu nosila rdeče rutke, nikar ne mislite, da se gredo pionirke. So le taborniki - medvedki in čebelice, ki so se udeležili državnega mnogoboja. Letos ga organiziramo Bistričani in to se ob našem 45. rojstnem dnevu tudi spodobi. Upamo, da se bomo odlično izkazali in ne bomo izneverili taborniških prijateljev, ki nas poznajo kot dobre organizatorje.

Kaj pa mnogoboj pravzaprav je? Taborniki se ne družimo samo v naravi, taborimo in kurimo ognje, ampak se tudi vse leto na tedenskih sestankih učimo taborniškega znanja. Postavljanje šotorov iz šotorov, oddajanje Morsejeve abecede z zastavicami in piščalko, postavljanje stolpa, orientacija, lokostrelstvo ... - so le nekatere med panogami, v katerih tekmujejo na mnogobojih.

Mnogoboj je torej nekakšno tekmovanje ali če hočete preverjanje znanja ob koncu taborniškega leta. Panoge, v katerih se tekmuje, se razlikujejo po kategorijah. Letošnji mnogoboj v Ilirski Bistrici bo gostil najmlajše članice taborniške organizacije: murne in učence od 1. do 4. razreda - medvedke in čebelice.

Pričakujemo veliko udeležbo. Nekatere med 300 in 400 najmlajših tabornikov in njihovih spremljevalcev. Poleg tekmovanja bo potekal tudi spremljevalni program. V soboto se bodo na seji starestinstva Zveze tabornikov Slovenije zbrali člani izvršnega odbora.

V Bistrici se nam torej obeta še en zanimiv vikend. Seveda ste prav vsi vabljeni na ogled mnogoboja, ki se prične v petek, 12. junija, ob 17.00, zaključijo pa v nedeljo, 14. junija, ob 12.00. Osrednje dogajanje bo pri OŠ Antona Žnidaršiča.

Vabljeni!

Taborniki RSR

POMOČ
PRIZADETIM V
POSOČJU

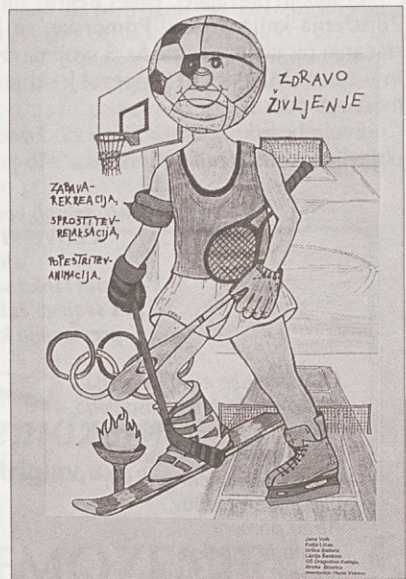
Pred leti smo nekateri učenci naše osnovne šole, kot člani taborniške skupine uživali lepote našega kraja, občudovali in vam na trenutke zavidali bistrost reke Soče ter bili ljudem v bližini našega tabora hvaležni za gostoljubje, prijaznost in pomoč.

Potres, ki smo ga v manjši meri zaznali tudi mi, nas je prizadel in vse skupaj opomnil, da tudi sami živimo na planetu Zemlja in se nam lahko pripeti kaj podobnega.

Učenci in vsi uslužbenci naše šole smo se odločili za humanitarno akcijo zbiranja prispevkov za najbolj potrebne osnovnošolce in njihove starše v Posočju. Geslo "Kdor hitro da, dvakrat da" je obrodilo sadove. Nabrali smo kar nekaj denarja, ki bam ga z veseljem izročamo, saj smo prepričani, da bo ta naš delček pomoči pripomogel k skrajšani rešitvi vaših težav.

Veliko dobre volje, poguma in vedrega duha vam želijo učenci in delavci naše šole.

Literarni krožek OŠ Podgora

Koliko športov smo predstavile?

veliko znamenitosti in zabavišni park Disneyland.

Da je bila sreča še večja, nas je spremljala naša znana smučarka Urška Hrovat, ki je zelo prikupno in zabavno dekle.

Urška, Katja, Lucija, Jana

PLANINSTVO

ČLANI NA GORJANCIH,
MLADI NA VREMŠČICI

Sredi maja se je skupina dvajsetih domačih planincev pod vodstvom društvenega predsednika Janeza Žiberta podala na Gorjance. Cilj izleta je bil 1178 m visoki Trdinov vrh, sporni vrh med Slovenijo in Hrvaško. Izhodišče vzpona je bila simpatična in vzorno urejena vasica Gabrje pod Gorjanci. Od tod so se planinci povzpeli skozi gozd do Planinske kočice Vinka Podersiča na Gospodični (828 m), kjer so se vsi hiteli namakati v "studencu mladosti" v pričakovanju čudeža, ki je nekoč, kot pravi legenda, starejšo gospo spremenil v mladostno gospodično. No, na čudež potrpežljivo še čakajo.

Pred planinsko kočico so se pred doprskim kipom poklonili lani nesrečno preminulemu alpinistu Vanji Furlanu, soplezalcu in prijatelju našega Bojana Počkarja, ki je nesrečno preminil v pogorju Himalaje. V dobri uri so dosegli tudi sporni vrh, ki na Slovenskem in Hrvaškem razburja duhove. Meddržavni spor so planinci v trenutku rešili po svojci: Ruševini dveh le deset metrov oddaljenih srednjeveških cerkva si bratsko razdelimo: ostanke cerkvice sv. Jere naj ostanejo nam, Hrvatje pa so si ruševine cerkvice sv. Iljije že vzorno uredili, zato pripadajo njim. Cel Trdinov vrh pa naj lepo ostane planinski, enako dostopen za obiskovalce z obeh strani. Za prijateljsko planinsko vzdušje bo gotovo za vedno zagotovljeno.

Po napornem meddržavnem delu na Trdinovem vrhu so planinci med povratkom obiskali še prijetno planinsko postojanko pri sv. Miklavžu (969 m) in se vrnili v dolino. Sredi krške vinorodne okolice so v zidnici družine Žibert (lastnik je brat društvenega predsednika) veselo preizkušali lanske letnike dolenskega cvička v kombinaciji z našim

kraškim pršutom. Tako so lepo zaključili nadvse prijeten in poučen izlet.

Domači planinski podmladek osnovnih šol Antona Žnidaršiča in Dragotina Ketteja se je s svojimi učitelji in starši v nedeljo,

NA BORZI NIČ NOVEGA

Počasno drsenje tečajev z nekaj bolj osamljenimi porasti sta glavni značilnosti minulih dni. Borzni indeks SBI je od začetka maja sicer višji za 20 točk, vendar ne daje prave orientacije o resničnem dogajanju na borznem trgu. Kratkoročni pozitivni trend je bil pri vrednosti indeksa 1711 točk po prvem tednu maja prekinjen, od takrat pa vsak dan izgublja nekaj točk. Tako se je včasih prav težko odločiti, ali že začeti močnejše kupovati ali morda še vedno prodajati. Brezvetrje včasih popestri sapica v obliki objavljenih poslovnih rezultatov, kot se je to zgodilo prav v petek v Luki Koper, ki je z dvema milijardama neto dobička močno preseгла predlanske rezultate, tečaj pa ji je porastel za 50 tolarjev, oziroma dobra 2 odstotka. Zadnji posli so že oznanjali znano dejstvo o slovenskem borznem prostoru, in sicer da imajo dobre novice zelo kratkoročen horizont dosega, saj so bili posli sklepani spet po "običajnih" 2.110 tolarjev za delnico. V sredo sta bila sklenjena dva "blok posla" z delnicami Luke Koper in Intereurope, vsak po 180 milijonov tolarjev. Delnice Luke Koper so pri tem menjale lastnika pri ceni 2095 tolarjev, delnice Intereurope pa po 1.717 tolarjev, kar nam, če ne že o dejanski vrednosti, pove vsaj nekaj o relativnih razmerjih pri "velikih" delnicah. Delnice Intereurope so svojevrsten fenomen, ki bo očito vplival vse dotlej, dokler bodo imeli posamezniki na zalogi delnice, v žepu pa ne denarja. Posledica tržnih prodaj je tudi padec cene njenih delnic vse do ravni 1.560 tolarjev za delnico, česar ni mogoče opravičiti niti s še tako popustljivo temeljno, sedaj pa tudi ne več s tehnično analizo. O novicah še nekaj: Petrol je objavil revidirane rezultate lanskega poslovanja, ki govorijo o 61% višjem neto dobičku kot leta 1996 - tečaj mu je padel za slabih 500 tolarjev. Imajo pa nekoliko bolj "zakamufilirane" novice močnejši učinek - tako je delnica Probanke z 20.700 tolarjev konec aprila porastla vse do 24.000 tolarjev, razlog pa je bil objavljen v Uradnem listu, saj bo skupščina banke odločila o umiku dela delnic, kar bo precej povečalo dobičkonosnost njenih delnic, korist od tega pa bodo imeli seveda tisti, ki bodo delnice obdržali. Pidovske delnice so postale spekulantski raj; 10 in več odstotni porasti in padci tečajev pidovskih delnic niso nič običajnega, ravno iz teh gibanj pa se kujejo dobički. Tipičen primer za navedeno tezo so vsekakor Nikini skladi, ki so v petek pristali na pidovskem počivališču, torej pri ceni okoli 200 tolarjev. Pogumno se z borznimi (ne)prilikami spopadajo delnice Modre linije in Vipa Investa Nanos, ki so se uspele stabilizirati okoli 560 tolarjev. Za Modro linijo bi bilo mogoče reči, da večina investorjev računa na dividendo, ki jim bo dodeljena že prihodnji mesec v višini 55 tolarjev, kar pomeni 10% mesečni donos. Seveda pa nas tako računstvo ne sme zanesti: nihče ne more napovedati, kje bo cena te delnice dan po dividendnem preseku. Kljub lepim obetom delnice Kovinotehne še kar naprej stagnirajo in se s tem pridružujejo skupini kronično podcenjenih. Prebujanje lahko pričakujemo morda po objavi polletnih rezultatov, čudež (oziroma povečano tuje povpraševanje) pa jih morda lahko predrami že kakšen dan prej. Večje intenzivnosti pri nakupih farmacevtskih delnic v zadnjih dneh ni bilo čutiti, le nekaj večjih poslov je oznanjalo, da te delnice še niso pozabljene. Kremženje je v petek nekaterim povzročilo napoved deljenja Lekovega dobička. Lanskih 900 tolarjev naj bi nadomestila dividenda 660 tolarjev. Pri tej odločitvi je seveda mogoče

Ilirika BPH: Matej Anko

MALOŠOLARJI V NARAVI

Otroci obeh skupin zunanje male šole VVZ Jožefa maslo iz Ilirske Bistrice so malo šolo zaključili s piknikom. Ena skupina je bila v lovski koči Pavlica, druga pa na kmetiji Bubec. Otrokom so se na pikniku pridružili tudi starši, stari starši, bratci in sestre.

Otroci na Pavlici so si ogledali lovsko kočico ter z daljnogledom preiskali vso okolico: Bistriško dolino, Podgoro, Soze, Sabonje, Harije, Tominje, Pregarje, Prem ... V gozdu so nekateri otroci nabirali šmarnice, drugi so prepevali ob kaseti "Pozdrav z Bistriškega" in tretji so balinali. Nekaj staršev se je lotilo kuhanja, ostali pa so jim pri tem pomagali. Za otroke pa je bila najbolj zanimiva praznična, lepo okrašena torta. Skupina otrok in staršev, ki so konec male šole praznovali na kmetiji pri Bubcu, je videla precej domačih in nekaj gozdnih živali. Mnogim se je prilegel sprehod na Banovko. Med potjo so opazovali lepo urejene sadovnjake, prepevali in čofotali po bližnjem potoku. Otroci so se tako v naravi poslovlili od male šole in predšolskega obdobja.

Srečno v osnovni šoli, otroci!

Vida Barak, Slika: P. N.

P. S. V imenu otrok in staršev se zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli prispevali pri izvedbi obeh izletov. Zaradi lepih vezi, ki so se stale med vsemi otroki in starši, naj ta oblika druženja postane praksa.

24. maja, udeležil že 26. srečanja primorske planinske mladine na 1.026 m visoki Vremščici. Pridružili so se vsaj petstotim mladim članom številnih planinskih društev, ki so se odzvali vabilu PD Sežana, ki je srečanje organiziralo. Tudi tokrat so sežanski planinci pripravili pester kulturni in zabavni program za mlade planince. Hladno in vetrovno vreme pa le ni zmoglo zmotiti živahnega živčava zbrane mladine, ki sta jih pozdravila tudi predsednik sežanskih planincev Iztok Bernetič in podnačelnik mladinske

komisije pri Planinski zvezi Slovenije. Mladi bistriški planinci so krenili iz vasi Volče na vrh Vremščice, proti domu pa so se vračali po poti do vasi Gornje Leče, od koder so se odpeljali z avtobusom in na košanskem pokopališču obiskali grob Filipa Ketteja, očeta našega pesnika Dragotina. Na grob so mladi položili šopek cvetja z Vremščice, petošolka Ana pa je pesnikovemu očetu v spomin prečitala nekaj pesmi Dragotina Ketteja. Izlet je vodil mladinski vodnik Igor Primc.

Tekst in slika: Vojko Čeligoj

KINO

INFORMACIJE O SPOREDU
NA TEL.: 81-569

FILMI V MESECU JUNIJU

JE ALI NI, amer. barv., komedija
Režija: Frank Oz
Igrajo: Kevin Kline, Joan Cusack, Matt Dillon
6.6.98 ob 21.30, 7.6. ob 19. in 21.30

PREMIERJE, ital. barv., drama
Nagrada David di Donatello (italijanski oskar) za najboljši film, režijo, produkcijo in montažo
Režija: Francesco Rossi
Igrajo: John Turturro, Rade Šerbedžija
6.6.98 ob 21.30

ODŠTEKANO ŽIVLJENJE, amer. barv., triler
Režija: Danny Boyle
Igrajo: Ewan McGregor, Cameron Diaz, Holly Hunter
12.6.98 ob 21.30, 14.6.98 ob 19. uri

TITANIK, amer. barv., spektakel
nominiranec za osem zlatih globusov in 14 oskarjev 98 in dobitnik 4 zlatih globusov in 11 oskarjev 98
Režija: James Cameron
Igrajo: Leonardo DiCaprio, Kate Winslet
13.6.1998 ob 20.30 in 14.6.1998 ob 20.30

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

Na nagradna vprašanja
KUPONA KINO NA VIDMU št. 8 je pravilno odgovorila Andreja Molan, Prešernova 36, Ilirska Bistrica.

Pri blagajni Kina na Vidmu lahko dvignete vstopnico za film Odštekano življenje, ki bo na sporedu 12.6.1998 ob 21.00. Čestitamo!

Pravilni odgovori so bili:

- 1.) 3,
- 2.) Wes Craven,
- 3.) Twister.

KONCERTI

Uspešen samostojni koncert MLADI MUZIKANTI KOT SUHO ZLATO

Malo je tistih, ki ne vedo, da so meščani ilirskobistriške občine glasbeno nadarjeni, še manj pa tistih, ki še niso slišali, da je v glasbeni šoli pred letom dni ustanovljen Pihalni orkester Ilirska Bistrica. Uspešno ga vodi prof. Josip Grgasovič - Grga. V slabem letu dni je eden najmlajših pihalnih orkestrrov v Sloveniji, sestavljen iz učencev osnovnih šol, nastopil že večkrat, tako tudi na lanskoletni proslavi v Ljubljani.

Leto dni učenja in vaj je kronan s samostojnim koncertom 20. maja v Domu na Vidmu, ki ga je organizirala Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica pod naslovom **"Swing do sambe"**. Osemintrideset mladih muzikantov je na čelu s svojim dirigentom Grgasovičem izvedlo zelo kvaliteten in zahteven program. Izvajali so dela znanih skladateljev Jo Bente Introfonic - Herbera Ferstla "Valse Novolette", V. Londa "Racman Jaka in pozavna" (kot solist na pozavni je nastopil Simon Tomažič), Nini Rosso - Josip Grgasovič "Il Silenzio" (solist na trobenti je bil Matjaž Perenič). Prvi samostojni koncert bistriških "biserov" je popolnoma uspel. Mladi glasbeniki so pokazali svoje znanje na inštrumentih, publiki podarili enourni užitek, profesorjem glasbene šole pa priznanje za uspešno pedagoško delo. Prvega samostojnega koncerta so se vsi veselili, najbolj pa glasbeniki. O "ognjenem" krstu bodočih glasbenih mojstrov je njihov idejni vodja prof. Josip Grgasovič rekel:

"Sem več kot zadovoljen. To generacijo je treba ohraniti, saj je kot suho zlato. Za takšen uspeh mladih muzikantov gre zahvala vsem, predvsem pedagogom Glasbene šole in sami šoli, saj brez njihove pomoči in inštrumentarija, ki ga je odstopila Glasbena šola, ta koncert in vsi naši ostali nastopi ne bi bili mogoči.

Ob tem koncertu bi še rad pripomnil, da mnogi od Pihalnega orkestra

Pihalni orkester Ilirska Bistrica se zahvaljuje vsem donatorjem, ki so jim z denarnimi nakazili omogočili nemoteno delo. To so:

Plama-pur Podgrad, EKA-ART d.o.o. Ilirska Bistrica, Javor Pivka, Abrahami in Sare letnik 1946, Občina Ilirska Bistrica, SKB banka Ilirska Bistrica, Plaming d.o.o. Podgrad, KSP Ilirska Bistrica, Banka Koper, Gostilna Škorpion Ilirska Bistrica, ŠD Carinik, Dom starejših občanov Ilirska Bistrica, TIM-MIT Ilirska Bistrica, Peter Urbančič, Kettejev hram Ilirska Bistrica, BESS Ilirska Bistrica, Dunja Frank Gor. Bitnja, Ivanka Novak Koritnice, Cvetličarna »M« Ilirska Bistrica, Ines Krehelj Ostrožno Brdo, Jožef Šlenc Ilirska Bistrica, Berni Ilirska Bistrica in Tuti-fruti Ilirska Bistrica.

pričakujejo, da naj bi že sedaj igral budnice ipd. To pa je zaradi objektivnih razlogov nemogoče. Prvič zato, ker so člani našega orkestra še zelo mladi in zelo neizkušeni. Drugič pa zaradi tehničnih problemov. V orkestru namreč manjka nekaj inštrumentov, ki jih na koncertih nadomestimo z elektronskimi. Za nove inštrumente orkester nima denarja, saj bi morali na primer za eno tubo (rabili pa bi vsaj dve) in pavke odšteti okoli deset tisoč nemških mark. Tega denarja pa brez podpore občine Ilirska Bistrica in donatorjev nikakor ne moremo zbrati."

Tekst in slika: Petar Nikolič

KNJIGE

ZAHVALA OB DNEVU KNJIGE

Vsi radi beremo. Knjige si izposojamo in jih kupujemo. Tudi v šolski knjižnici imamo vsak mesec več knjig. Prvega aprila pa je za knjigo še posebej pomemben dan. Na ta dan se zbirajo učenci z vsega sveta in se o knjigi pogovarjajo nekoliko drugače.

Skupaj ugotavljajo, kako sploh knjiga nastane, koliko časa in tuda vložijo pisatelj vanjo, koliko ljudi je potrebnih, da lahko knjiga zagleda luč sveta in koliko denarja je potrebno odšteti zanjo. Prav na dan knjige veliko knjigarn ponudi svoje knjige po nižjih cenah, vendar se še nikoli ni zgodilo, da bi katera od založb svoje knjige podarila. Letos pa sta to prijazno dejanje naredila Kulturno društvo Il. Bistrica in Balasty d.o.o. Podjetje je osnovni šoli Dragotina Ketteja podarilo pet pesniških zbirk, ki so bile iz slovenščine prevedene v bosanski in italijanski jezik. Skupaj s knjigami pa so poslali prirčno pisemce, ki pravi takole:

"S pomladnimi pozdravi, v katerih zelene brstiče poganja vsaka vejica kostanja in stoji sredi polja zelenega marjetica, vam pošiljamo naše izdaje, ki jih je za vašo šolsko knjižnico podaril Balasty d.o.o. Izток Setnikar, Ljubljana, Prodajni center Trnovo, Ilirska Bistrica."

V imenu osnovne šole se gospodu Ismetu Bekriću, članu Zveze kulturnih društev Il. Bistrica, ki nam je prinesel knjige, toplo zahvalujemo.

**Šolska knjižnica in članici
novinarskega krožka
OŠ Dragotina Ketteja**

LITERARNA SREČANJA

Pesniško sodelovanje ŠOPEK VERZOV

BISTRIŠKIH PESNIKOV ZA KOSOVELA

Bistriški pesniki so v nedeljo, 24. maja, svoje pesmi govorili na grobu pesnika Srečka Kosovela v Tomaju v okviru sodelovanja med Literarnim društvom Ilirska Bistrica in Literarnim klubom "Zlati čoln" Sežana ob obletnici smrti "žalostnega kraškega slavčka", o katerem je kratko govoril pesnik Boris A. Novak.

Člani Literarnega društva naše občine Joško Stegu, Ivko Spetič Magajna in Ismet Bekrić so venec svojih verzov s spoštovanjem položili na pesnikov grob. Ismet Bekrić je prebral Kosovelovo pesem "Mati čaka" v slovenščini in svojo prepesnitev v bosanski jezik, Joško Stegu je svoji poeziji pridodal pesem svojega brata Vilija "Ko bom v zemlji ležal", Ivko Spetič Magajna pa je s svojimi lirskimi pesniškimi slikami obogatila kraško pomladno popoldne, ki je kljub dežju zbralo številne ljubitelje poezije. Da ima poezija svojo večno mladost in svojo prihodnost, so dokazale tudi pesmi učenke Barbare Smaila iz Jelšan. Njena vrstnica Alenka Pecman je pesmi iz Barbarine zbirke "Hči Lune" interpretirala v Tomaju. Bile so najlepši uvod pred nastopom pevskega zbora mladih iz Kulturnega društva Srečka Kosovela.

Mednarodno srečanje pisateljev na Bledu VERJAMEŠ LAHKO SAMO ŠE POEZIJI

Pesnik in prevajalec Ismet Bekrić, tudi član Literarnega društva Ilirska Bistrica in Zdrženja književnikov Primorske, se je udeležil letošnjega 31. mednarodnega srečanja pisateljev na Bledu. S svojima dvema temama o smehu ob koncu tisočletja in o Kasandri danes je prispeval k skupni želji, da bi bil v svobodnem svetu smeh močnejši od krika.

Svoje besede o temi "Smeš ob koncu tisočletja" je Bekrić zaokrožil s pesmijo objavljeno v tej številki "Snežnika". To je tudi prva objava te pesmi sploh.

**Na/smeš ob koncu tisočletja
ČLOVEŠKI OBRAZ**

**ali
Verjameš lahko samo še poeziji,
ki jo s svojega žalostnega obraza
prepisujejo kot nasmeh**

Ob koncu še enega stoletja,
ob koncu še enega tisočletja,
človek se še vedno smehlja.
Na njegovem obrazu
kot na neskončni poljani,
cvetovi nasmehov.,
Ali to pomeni,
da mu je uspelo
ohraniti človeški obraz?

Nasmeh na obrazu zaljubljenih,
nasmeh na obrazu iskajočih,
nasmeh na obrazu trpečih,
nasmeh na obrazu upajočih...

Zakaj pa nasmeh na obrazu

ostrostrelica?

Zakaj nasmeh na obrazu tistega,

ki ubija nasmeh?

Ob koncu še enega stoletja,
ob koncu še enega tisočletja,
otrok se še vedno smehlja.
Na njegovem obrazu
kot na neskončnem igrišču,
igrače nasmehov.
Ali to pomeni,
da mu je uspelo
ohraniti človeški obraz?

Verjameš lahko samo še poeziji,
tisti, ki jo pišejo pregnani,
tisti, ki jo živijo revni,
tisti, ki jo sanjajo nespeči,
tisti, ki jo s svojega žalostnega obraza
prepisujejo kot nasmeh.

Ismet Bekrić

IN MEMORIAM

BOŽIDARJU ŠKERLU - VELIKEMU PRIJATELJU SNEŽNIKA

Prvi torek v mesecu februarju je v Zagrebu po večletni hudi bolezni preminil 76-letni Božo Škerl, velik hrvaški planinski organizator, odličen poznavalec planinskega sveta pa tudi cenjen planinski prijatelj med tisoči planincev nekdane skupne države. Bil je tudi velik prijatelj našega Snežnika, ki ga je rad obiskoval in vedno znova občudoval njegovo izjemno lepoto.

Njegov rod izhaja iz Trsta in Sežane, od koder sta bila stara starša. Oče, domačin iz Ilirske Bistrice, si je ustvaril družino na Sušaku, kjer se jim je leta 1922 rodil sin Božidar. Že s sedemnajstimi leti se je vključil v planinsko društvo Velebit na Sušaku in vzljubil planinski svet Kvarnerskega zaliva. Po zaključeni srednji šoli se je že znašel v vrvežu okrutne svetovne vojne. Z očetom in brati se je pridružil partizanskemu gibanju in kot borec 2. brigade 13. primorsko-goranske divizije bojeval številne boje na področju Gorskega Kotora. V partizanih je izgubil brata, sam pa komaj preživel znameniti zimski pohod, ko je na Matič poljani od naporov, dolgotrajnega marša in težkih prilik zmrznilo 26 njegovih soborcev. Vojaškemu poklicu je ostal zvest tudi po vojni. Končal je vojaško akademijo in služboval v Ljubljani, Varaždinu, Sarajevu, Beogradu in nazadnje v Zagrebu, kjer je bil do upokojitve dolgoletni ravnatelj vojaškega srednješolskega tehničnega centra. Na vseh področjih dela je dosegal odlične uspehe in prejel številna visoka družbena, vojaška in državna odlikovanja.

Kamorkoli so ga vodile službene obveznosti, povsod je našel pot med planince in se dejavno vključil v delo planinskih društev. Izkušnje in njegove organizacijske sposobnosti so ga kmalu pripeljale v sam vrh planinske organizacije na Hrvaškem in Jugoslaviji. Vodil je Komisijo za gorske vodnike hrvaške planinske organizacije, se posvetil izobraževanju tovrstnih kadrov, bil smučarski učitelj. Hrvaški

planinski zvezi je predsedoval kar šestnajst let med leti 1967 in 1987 ter bil predsednik Planinske zveze Jugoslavije v dveh mandatih med leti 1973 in 1983. Bil je član številnih mednarodnih planinskih forumov. Bil je organizator največjih planinskih prireditev v Jugoslaviji v tem času. Tako smo ga bistriški planinci v funkciji predsednika jugoslovanskih planincev prvič uradno srečali leta 1974 na Planku nad Reko na veliki proslavi 100-letnice planinstva na Hrvaškem in Jugoslaviji, ko je naše povabilo na Snežnik z veseljem tudi sprejel, saj, kot je sam rekel, si je prav to že dolgo želel.

Do obiska je prišlo že naslednje leto, sredi avgusta, ko je naš planinski svet s Snežnikom obiskal g. Božo Škerl v funkciji predsednika PZJ skupaj z delegacijo planinskih zvez Hrvaške in Slovenje. Bistriški planinci smo tedaj s svojim predsednikom Milkom Primcem planinskim gostom dodobra razkazali Snežnik in njegovo okolico. Kako navdušen je bil nad pogledom na svoj rodni Kvarner! Še posebej smo bili veseli, da je predsednik Božo Škerl utesnil obiskati tudi Črni dol s staro Vilharjevo kočjo, kjer so domači taborniki slavili enega od svojih delovnih uspehov pri obnavljanju kočje. Spregovoril je tudi predsednik Božo Škerl in zbranim vrlim tabornikom naslovil številne lepe misli o skupnih nalogah, ki se jih moramo družno lotiti tako taborniki kot planinci za zaščito lepote naše prirode, še posebej našega Snežnika.

Navdušen nad obiskom Snežnika je obljubil ponovne tudi neslužbene obiske. Boža Škerla smo srečevali še na mnogih vrhovih po vsej Jugoslaviji, žal pa ga njegove planinske poti niso več pripeljale na Snežnik. Škoda.

Ogromna množica stanovskih in planinskih prijateljev se je dolgo in težko poslavljala od zvestega prijatelja Boža Škerla najprej v Zagrebu in 13. februarja tudi na trsatskem pokopališču ob družinski grobnici. Tu bo odslej počivalo plemenito srce tudi našega planinskega prijatelja. Soprog Nadi in sinu Miranu, ki sta s svojim Božom tri dolga leta zamen bojevala težak boj z zahrbtno boleznijo in vsem njegovim, številnim tudi planinskim prijateljem iskreno sožalje izpod Snežnika. In ko bodo letos na Snežniku vzcvetele prve snežno bele planike in modre vrčice, jih bo deležen tudi naš cenjeni planinski prijatelj Božo Škerl.

Vojko Čeligoj

KINOLOŠKI KOTIČEK

VZGOJA PSA II.

Náš kuža je torej doma. Najprej ga navadimo na čistočo. Prvo, kar si seveda želimo, je to, da nam ne bo potrebno za njim letati z metlo in kunjo in postati suženj kužkovga označevanja. Tudi v pesjaku pogled na gore iztrebkov ni prav nič lep. O takem psu in njegovem gospodarju si tudi vsak od nas misli svoje in ustvari večinoma negativno mnenje in oceno.

Torej, poskusimo nekaj strateških prijemov, da bo kuža čimprej razumel, kaj hočemo od njega.

Varianta št. 1
V prostoru, kjer se naš kuža giblje, bomo po tleh razgnili časopisni papir. Nanj bo kuža spustil lužico, mi pa bomo papir premikali proti izhodnim vratom. Ker se kuža polula tudi večkrat na dan, bomo sproti odstranjevali ostale papirje in prostor v hitro prišli do izhoda. Kuža bo s svojim iskanjem že "označenega" zadržal vsebino mehurja v sebi, dokler ne bo prišel do papirja. Ta varianta seveda zahteva veliko časa. V veliki vni in igri lahko kuža tudi onesnaži prostor. Nevarnost je tudi v tem, da kuža stanovanje spremeni v stranišče, zunaj pa se nikakor ne more polulati. Kljub vsemu je varianta št. 1 po izkušnjah nekaterih lastnikov še kar uporabna.

Varianta št. 2
Pri tej varianti je pomembno, da kužu pravilno uravnavamo količino

hrane in vode za pitje. Kuža je po jedi pripravljen na praznjenje mehurja in črevesja. Odgovor se torej ponuja sam po sebi. Kuža je torej potrebno nahraniti takrat, ko smo doma (zjutraj, zvečer). Ko pa smo odsotni, naj to namesto nas opravi sosed ali sorodnik (vsaj prvi mesec). Ko namreč kuža nahranimo, ga odpeljimo na mesto, kjer naj bi v bodoče opravljal potrebo in mu prigovarjamo. Tudi pri tem uporabimo neko vrsto povelja (Ne smejte se. Sam sem uporabljal povelje **LULAT**, lahko je to **DEJMO** ali katera koli druga beseda.). Moj pes še sedaj na povelje lulat prav intenzivno išče drevo ali drugi objekt, da bi dvignil nogo in izpustil vsaj obvezno označevalno kapljico. Seveda bomo kuža obilno pohvalili s **PRIIIDEN LULAT** ali podobno. Kaj hitro bo naše prigovarjanje na določenem mestu pri psičku povzročilo željo po praznjenju, saj mu bo vseh naša pohvala in prijetne besede.

Večina psov se slini, ko jim zažvižgamo, kajti z žvižgom smo ga poklicali vsakokrat, ko smo mu napolnili skledo s hrano in mu ponudili dnevni obrok. Zato je tudi žvižg pri psu povzročil delovanje vseh prebavnih organov, vključno s slino v gobčku.

Varianta št. 3

Če stanujemo v višjem nadstropju, potem bomo našega kužka nesli v naročju. Tako bomo hitreje zunaj in bomo preprečili, da se olajša že na stopnišču. Se najpomembneje pa je, da pogostejše opazujemo kužkov obnašanje. Nemirno gibanje, tekanje sem in tja, morda tudi rahlo cviljenje, močnejše vohanje in kasneje siljenje ven so dober znak, da se bo vsak čas nekaj zgodilo. Takoj izkoristimo priložnost in ga odnesemo ven, da bi lulal. Pohvalimo ga in nagradimo z malim priboljškom.

Če se že polulala ali bog ne daje pokaka v hiši, ne vtikajmo kužkovga smrčka v iztrebek ali na polulan tepih (običajno se ne bo polulal na ploščice). Ne tepimo ga, sploh pa ga ne kaznujmo, ko je že vse mimo. Zapomnimo si: prostor, kjer kuža lula, naj bo zanj vedno prijeten. To je mesto, kjer ga samo hvalimo.

Če že kuža kdaj stori to v hiši, potem dobro očistite onesaženo mesto, da ga vonj, ki ostane, ne bo ponovno privabil na isto mesto. Dobro je mesto "razkužiti" z mešanico vode in kisa (1:5), pa tudi druga pralna sredstva bodo prišla prav.

Ne pozabimo na najpomembnejše. Mladiček do 3 ali 4 mesecev starosti opravlja potrebo vsakih nekaj ur, zato mu pri privzganju higiene tudi primerno pomagamo.

Navajanje na ovratnico in povodec.

Tudi to je nadloga, ki jo mora kuža čimprej spoznati in sprejeti kot samoumevno. Vsak dan mu večkrat za par minut nadenimo ovratnico. Kuža bo skušal odstraniti to nadlogo, zato ga čimprej zamotite z igracjo, s tekanjem po travniku ali dvorišču. Lahko pa mu jo nadenete neposredno pred dnevnim obrokom hrane. Tudi utrujen kuža bo pozabil, da ga nekaj tišči. Tako se bo postopoma navadil na ovratnico, preko katere bomo pozneje pošiljali v njegove možgane tudi naše zahteve. Kdor bo uporabljal ovratnico proti klopom, bolham in drugim kožnim škodljivcem, bo moral kuža naučiti, da bo prenašal to nadlogo. Vedeti moramo, da se na ovratnico tudi kar hitro navadi. Veliko težje pa je, ko na ovratnico pripnemo še povodec, saj je tedaj konec njegove "svobode". Mali upornik se bo na vse načine skušal rešiti te nadloge. Tudi v tem primeru uporabimo taktiko in strategijo igre s kužkom, čas hranjenja ali utrujenosti.

Če pa je navajanje dolgo in mučno, pa uporabite materin vzgojni prijem; to pa je stresanje za vratno kožo in odločni NE. Ne pozabimo pa ga pohvaliti, ko se preneha upirati. Vendar tudi v tem primeru preusmerite njegovo dejavnost v igro.

Bodi za danes dovolj o vzgoji. Rad pa bi vas spomnil na nekaj **določil iz občinskega odloka o javnem redu in miru v občini**, ki se tiče tudi naših kosmatincev.

V 8. točki tretjega člena piše, da je prepovedano voditi pse med drugim tudi na javne prireditve. Razumem seveda tudi to, da je v naši občini odloka dalje prepovedano prirejati pasje razstave, pasja tekmovanja, saj so le-ta tudi javne prireditve. V isti točki namreč piše, da so izjeme le psi, ki vodijo slepe in policijski psi (ni duha o vojaških ipd.). Lastnike, bo stal prekršek 5.000 SIT (ali s popustom 2.500 SIT, če plačaš v 8 dneh?).

V 9. točki tretjega člena piše, da je prepovedano dopuščati, da psi motijo ali ogržajo okolico. Vse lepo in prav in strinjam se s tem, vendar se sprašujem, kaj pomeni motijo. Morda bo za nekoga, ki je alergičen na tovrstne živali, dovolj že, da psa vidi. Prekršek lastnika psa stane 5.000 SIT.

V 9. točki osmega člena pa je prepovedano namerno ščuvati, dražiti ali plašiti živali. Upam, da sem sodijo tudi psi. V 8. točki namreč piše: voditi pse in druge živali. Sam razmem, da pse štejemo med posebno kategorijo, toda živali niso ostale, pač pa druge. Tudi za ta prekršek bo treba odšteti 5.000 SIT.

Lep kinološki in pasji pozdrav vsem, ki ste prebrali prispevek.

Vojko Štemberger

Lovska kinologija
OCENJEVANJE ZUNANJOSTI
LOVSKIH PSO

Lovci - vodniki psov s svojimi štirinožnimi pomočniki

V soboto, 9. maja, so pred novim gasilskim domom v Trnovem na tradicionalni lovsko-kinološki prireditvi ocenjevali zunanost lovskih psov.

Organizator prireditve je bilo Lovsko-kinološko društvo II. Bistrica. LKD II. Bistrica je bilo ustanovljeno že leta 1997, v preteklem letu pa je bilo na novo registrirano v skladu z Zakonom o društvih. Društvo združuje preko 100 članov, ki so vodniki, rejci ali ljubitelji lovskih psov. Društvo skrbi, da se pri lovu uporabljajo le čistokrvni pasemski lovski psi, ki so predhodno opravili tudi zahtevne preizkuse dela.

Telesno ocenjevanje lovskih psov organizira društvo že vrsto let. Vodja tokratne prireditve je bil predsednik društva **Teodor Jagodnik**, sodila sta priznana kinološka sodnika **Štefan Božič** in **Mirko Leiler**. Na telesno ocenjevanje je bilo privedenih 12 psov. Med pasmami so prevladovali brak jazbecarji, ki so po mnenju mnogih lovcev najbolj primerni za delo v naših loviščih. Posebnost letošnje prireditve je bil dalmatincec Tim, ki bo v prihodnje skupaj s svojim vodnikom **Brunom Vrhom** iz Trnovega skušal dokazati, da je v njem še dovolj lovške krvi in da je še vedno lovski gonič.

Vodnik Bruno Vrh in dalmatincec TIM, ki je prejel odlično telesno oceno.

Naslednja načrtovana prireditev društva bo 17. 10. 1998 v okolici Črnih njiv. Na njej bodo preizkusili naravne zasnove goničev in brak jazbecarjev.

Tekst in fotografije: Ivan Česnik

OSEBNO PREMOŽENJE

Svoj življenjski most gradimo od desetletij preteklosti k desetletjem, ki prihajajo. Ure, tedni in leta truda so poplačani z družinsko srečo v lastnem domu, s sproščenimi počitnicami, z udobnim in varnim avtom in morda s predanostjo kakšnemu zanimivemu konjičku. Pri Zavarovalnici Triglav želimo, da bi svojo srečo uživali brezskrbno, in da se vam v trenutkih nesreče ali stiske ne bi bilo potrebno odreči ničesar, za kar ste se trudili dolga desetletja.

Dom

Hiša ali stanovanje sta srce vsake človeške skupnosti. Levji delež dohodkov je potrebno vložiti v nakup zemljišča, gradnjo, pa tudi v opremo in vzdrževanje. Z zavarovanjem svojega doma pred naravnimi nesrečami, kriminalom in nepredvidljivimi dogodki poskrbimo ne le za svoj mir, temveč tudi za bolj brezskrbno prihodnost svojih najdražjih.

Pri Zavarovalnici Triglav vam ponujamo paleto zavarovanj, ki bodo v celoti varovala vaš dom.

- **Požar** je že od nekdaj človekov sovražnik, zlasti zato, ker smo tako nemočni, ko se razplamti, in ker je škoda, ki jo povzroči, ponavadi izredno velika.

- **Premičnine** - oprema stanovanja in množica dragocenih predmetov v njem so eden najpomembnejših izrazov naše individualnosti. Žal jih ogroža vrsta nevarnosti, k sreči pa se pred večino teh nevarnosti lahko ustrezno zavarujemo.

- **Vlom** - v zadnjih letih je bilo v Sloveniji vsako leto okrog 10.000 vlomskih tatvin. To pomeni, da jih je bilo v zadnjih desetih letih kar 100.000 - torej je bilo v povprečju oškodovano skoraj vsako šesto slovensko gospodinjstvo. Dovolj velika številka, da se pred nevarnostjo vloma velja zavarovati!

- **Steklo** je odličen material, brez katerega si življenja že stoletja sploh ne znamo več predstavljati. Žal so stekleni izdelki zaradi svoje krhkosti sila občutljivi, tako da je smiselno razmisliti o ustrezni zavarovalni zaščiti.

- **Hišne živali** - psi in mačke so pogosto v prav tolikšni meri člani družine kot ljudje, zato je prav, da poskrbimo tudi za njih.

Avto

Avto ni samo sredstvo za hitro premagovanje razdalj. Je predvsem velika vrednost in za njegov nakup je treba kar globoko seči v žep. Poleg tega je izbira določene znamke in modela tudi izraz naše individualnosti. Vemo pa, da je lastništvo avta povezano s številnimi nevarnostmi, materialnimi in tudi življenjskimi. Smiselno je biti pripravljen na vse - od prask na parkirišču do vseh mogočih posledic prometnih nezgod.

- **Avtomobilska kasko** - že t.i. majhne škode na avtu so precej drage, vsaka prometna nezgoda pa pomeni ogromen finančni udarec. Avtomobilska kasko ponuja kritje večine materialnih škod na vozilu med vožnjo in v mirovanju, pa tudi na parkirišču.

- **Avtomobilska odgovornost** - povzročitelj prometne nezgode je nasproti oškodovancu odškodninsko odgovoren. Zaradi varstva oškodovanca je tudi naša država uvedla obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, ki ga mora skleniti vsak lastnik avtomobila. To zavarovanje omogoča oškodovancu, da lahko zahteva primerno odškodnino od zavarovalnice, povzročitelj pa, da ga ta zaveza materialno ne ogroža.

- **AO-plus** - žal v prometni nesreči ni vedno poškodovan ali uničen samo avto - pametno je poskrbeti tudi zase in za svoje bližnje.

- **Pravna zaščita** - ker se zaradi visokih stroškov le redko odločimo za odvnetnika, se marsikdaj zgodi, da ne uveljavimo vseh pravic, ki nam jih pravna pravila sicer zagotavljajo. Zavarovanje pravne zaščite zaradi uporabe motornega vozila nam omogoča, da zastopanje svojih interesov prepustimo strokovnjakom.

Podrobnejše informacije dobite na Območni enoti, vseh predstavništvih zavarovalnice Triglav ali pa pri vašem zastopniku. Povprašajte in prijazno vam bomo pomagali.

Radio 94 d.o.o.
Kolodvorska 5a
6230 Postojna
Telefon: 067/25-123 in 24-150

4. ROJSTNI DAN

Včasih smo dobre volje včasih smo žalostni, pride dan, ko bi najraje prestavljali gore in za njim pride spet obdobje, ko nam je prav vseeno, kaj se dogaja okrog nas. In Radio 94 vam skuša stati ob strani prav ob vseh življenjskih situacijah. Zavedamo se seveda, da Radia 94 brez vas, dragi poslušalci in cenjene poslušalke, ne bi bilo. Te nevidne pajčevine nas povezujejo že štiri leta. V mesecu, ki je pred nami, bomo praznovali četrti rojstni dan. Prijatelji pa so tisti, ki jih vabimo na praznovanja in to bi v tem prispevku rada storila tudi sama.

Vabimo vas torej, da se nam pridružite v soboto, 27. junija, v centru Postojne in se skupaj z nami poslovite od našega četrtega leta, kajti vstopamo v peto.

Letos smo si zadali, da naj bi naše praznovanje izgledalo drugače kot pretekla leta. Ni še prav gotovo, vendar pa bomo vložili vse sile v to, da bi se vsa zadeva odvijala na dveh lokacijah. Pred hotelom Kras bodo za vaše dobro počutje skrbeli posamezniki in skupine, ki na slovensko zabavno-glasbeni sceni veliko pomenijo. Tako naj bi prišli Vili Resnik, Darja Švajger, Jan Plestenjak, 4 fun, Gimme 5, Power dancerke, Sound attack, Avia band... Ja, malce zgodaj je še; dogovori potekajo in iz tega vzroka si ne bi upala napovedovati še nekaterih drugih. Prav gotovo pa lahko trdim, da vas čaka kakšno presenečenje. Tudi ognjemet bo.

Če bo šlo vse po naših načrtih, se bo letos dogajalo marsikaj tudi pred "staro gimnazijo". Tam naj bi svoje prijatelje, ljubitelje narodno-zabavnih viž, razveseljeval naš Andrej.

Seveda pa nismo pozabili tudi na najmlajše prijateljčke Radia 94. Za njih bosta Nina in Špela pripravili prav poseben, praznični Rom pom pom, Unika TTI pa bo zanje pripravila ogrooomno igralnico.

Od praznovanja našega četrtega rojstnega dne nas loči še kar nekaj časa. Šolarji bodo do takrat še kar nekajkrat prestopili šolske prage, malčki odšli še mnogokrat v vrtce, tisti, ki ste malo starejši od njih, pa si boste do takrat prav gotovo prislužili še kakšen žulj. Ampak za vse vas še vedno velja, da smo vam na razpolago. Kadarkoli. Vse, kar morate storiti, je to, da naravnate radijske gume na frekvenco Radia 94.

Glavna in odgovorna urednica
Sabrina Debevec

VARNOST V PROMETU

Po večletnem mirovanju in ponovnem oživiljanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so člani sveta v sodelovanju z AMZS, svetom za preventivo republike Slovenije policijo UNZ Postojna in Ilirska Bistrica, Rdečim križem Il. Bistrica in avtošolo Breza organizirali akcijo spoznavanja opreme s poudarkom uporabe varnostnega pasu, varnostne čelade za rolkanje ter opremo za kolesarja. Akcija je bila namenjena mladim udeležencem v prometu. Kako velik je pomen te akcije, govori tudi to, da so vsi razstavljeno opremo in tehnična sredstva v parku Nade Žagar videli vsi učenci OŠ v bistriški občini. Ko so se učenci zanimali za opremo in "zaletavček", so starejše obiskovalce zanimale "točkice", ki jih lahko dobimo pri prekršku. Nada Čeligoj, predsednica sveta, ki je vodila to akcijo, je dejala: Namen akcije je predstaviti in demonstrirati uporabo varnostnega pasu, vožnjo z avtomobilom in prikaz ostalih varnostnih sredstev. Ta namen je v celoti dosežen. Mladi, bodoči udeleženci v javnem prometu so si s to akcijo pridobili potrebno znanje iz zakona o cestnem prometu.

Tekst-foto: Petar Nikolić

VISOKA OBLETNICA

Če bi se med meščani Bistrice začelo govoriti o "Grščetu", bi najprej vsi pomislili na znano gostilno v Kosezah pri Ilirski Bistrici. Tokrat ne bo govora o gostilni, temveč o njenem gospodarju Francu Dovganu, ki bo kmalu praznoval 90-ti rojstni dan.

Velik življenjski jubilej je Franci dočakal z delom na kmetiji in železnici. Leta 1943, ko so ga odpeljali v nemško taborišče, si je s kmetovanjem in z delom na poljih in gozdovih služil kruh in tako preživel ujetniške dneve. Visoko starost je Franci dočakal zdrav in čil. Zdravniških uslug skoraj da ne pozna. Enkrat je bil v ambulantni zaradi visoke temperature in drugič pri zobozdravniku, da bi si izdrl zob. Krajanje sosedje in vsi ga poznajo in spoštujejo. Njegova soproga Zofa pa pravi, da je vzoren mož in skrben oče. Čeprav je Franci zakorakal v visoko starost, se ne boji dela; tega pa je dovolj pri hiši. Najpogosteje prijateljuje s koso (na sliki). Pravi, da je to ljubezen iz otroštva. Po očetu in staremu očetu, ki sta bila kmeta in zdrava kot "grča", družina še danes nosi nadimek "Gršče".

Tekst: Petar Nikolič, slika: Ivan Bergoč.

Prejeli smo 11 rešitev križanke iz 9. številke Sneznika, vendar je bila samo ena pravilna. Očitno je bila križanka za naše bralce malce pretrd oreh. Tako prvo in edino nagrado **darilni bon podjetja PRINS** v vrednosti 3.000 SIT prejme **Dušan Saje**, Rozmanova 5, 6250 Ilirska Bistrica.

Nagrajenec bo nagrado prejel po pošti. Čestitamo!

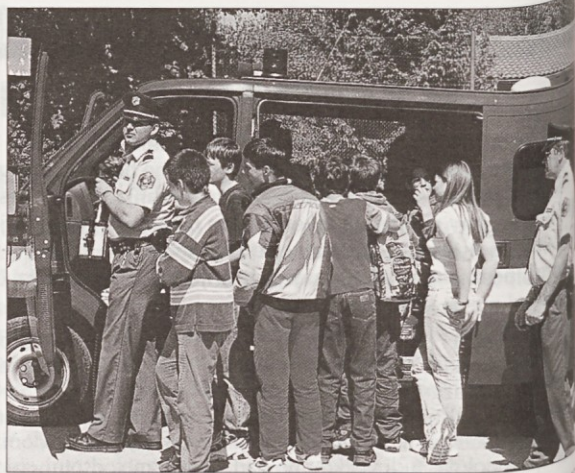
Izpolnjeno nagradno križanko št. 10 izrežite in jo pošljite na naslov:
Uredništvo časopisa SNEŽNIK, KRIŽANKA, Bazoviška 40, 6250 Ilirska
Bistrica.

Med praviimi rešitvami bomo izžrebali 3 nagrajence, ki bodo prejeli:

1. nagrada: **darilni bon Cvetličarne "M"** v vrednosti 1.500 SIT
2. nagrada: **3-mesečna naročnina** na časopis SNEŽNIK
3. nagrada: **majica** časopisa SNEŽNIK.

Upoštevali bomo vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do ponedeljka, 8. junija 1998.

Želimo vam veliko uspeha pri reševanju!

NAGRADNA KRIŽANKA št. 10

[illegible]

Rešitev nagradne križanke številka 9.:

Rešitev nagradne križanke številka 9.:
VODORAVNO: PACIFIZEM, REALISTIKA, ERNANI, SM, PO, ASAKA, GIBSON, ER, MARIAH CAREY, SPAZEM, OKRET, CU, LAMELA, NOI, BIK, AKUT,
MT, DM, AJO, KARAOKE, ORKAN, SYLVESTER, STALLONE, AK, HN, FAJDIGA, EIS, RA, GAD, RJA, EVROPA, AAT, SADRAR

Visoka obletnica blagovne znamke pekate

PRVA KRANJSKA TOVARNA TESTENIN

Uvod

Val industrijske revolucije se je širil iz razvite zahodne Evrope tudi v naše kraje. Ob koncu prejšnjega stoletja je začel tudi bistrsko področje, kjer je začela obratovati prva tovarna. V njej so izdelovali testenine. Industrializacija je spremenila način življenja in razmišljanja ljudi ter njihove navade. S seboj je prinesla številne koristne novosti. Pozneje pa je prišlo z njenim širjenjem in razvojem tudi do škodljivih pojavov. To velja tudi za bistrski predel.

Začetki

Dva mlada, podjetna in sposobna moža sta leta 1898, torej pred sto leti, ustanovila podjetje za izdelavo testenin. To sta bila **Anton Žnideršič**, pozneje tudi velečebelar in preporoditelj čebelarstva na Slovenskem, iz Ilirske Bistrice in **Rudolf Valenčič** iz Trnovega. Vsak od navedenih dveh družabnikov je bil udeležen s 50%-nim deležem.

Anton Žnideršič je dal na razpolago zgradbo svojega starega mlina, zgrajenega na obokih nad rečico Bistrico zaradi pomanjkanja prostora. On je tudi sestavil blagovno znamko za izdelke nove tovarne: **Pekatete**, sestavljena iz začetnih naslednjih besed: Prva kranjska tovarna testenin.

Odšla sta v Neapelj na jugu Italije, da bi spoznala skrivnosti izdelovanja kakovostnih testenin. O tem mestu je zapisal znani kulinarik **dr. Boris Kuhar**: "Neapelj slovi kot rojstni kraj makaronov in špagetov in Napolitanci celo svojo zgodovino delijo na dva dela na 'ante pasta' in 'post pasta', torej na vse, kar je bilo pred testeninami in kar je po njih. V Rimu se nahaja tudi muzej testenin, ki so ga odprli leta 1958 in je edini te vrste na svetu."

Po vrnitvi sta družabnika začela preurejati navedeni mlin in montirati opremo, ki sta jo med tem naročila. Proizvodnja je stekla leta 1899. Ker so bile testenine kakovostne in ker so izdelovali različne vrste in oblike, so se na prostornem tržišču tedanje monarhije uspešno tržile.

Toda leta 1904 je požar uničil poslopje in stroje tovarne. Lastnika nista obupala. Sklenila sta, da bosta zgradila na istem mestu novo, še večjo in modernejšo tovarno testenin.

Nova tovarna testenin do propada tedanje monarhije

Nova štirinadstropna stavba je bila zgrajena na istem mestu kot stara, na obokih iznad rečice Bistrice. Stoji še danes. Vzvodno, prav tako na obokih, se je nahajala Žnideršičeva žaga in ob njej je bil vodni koleso, ki je razvijal moč 20 KM in je služil za pogon strojev. Skupna površina tovarne in žage je znašala 1.000 m².

Nov slog, imenovan kubizem se je pojavil ob prelomu stoletja najprej v slikarstvu, nato pa tudi v arhitekturi. Načrtovalec navedene zgradbe je bil pod vplivom tega sloga. Zato so vse črte na fasadi ravne, ravna je bila tudi streha. Okraskov skorajda ni. Zunanja zgradba ima obliko kubusa.

V pritličju poslopja so bili postavljeni stroji za izdelavo testenin, pakirnica, pisarne ter skladišča. V prvem nadstropju so bile sušilnice za drobne vrste testenin. V naslednjih treh nadstropjih so se sušile ostale vrste testenin s pomočjo ventilatorjev v odgovarjajočih sušilnicah. Za prevoz surovin in izdelkov so služili vozički na tirih, ki so bili položeni v vseh nadstropjih. Med seboj so bili povezani z dvigali.

Tovarna je uspešno poslovala vse do razpada Avstro-Ogrske monarhije. Tedaj je Anton Žnideršič preuredil in razširil podjetje. Tovarni testenin je priključil še svoj lesarski obrat in velečebelarstvo in tako dobil novo firmo.

Strojnica - srce obratov

Vodno kolo ni razvijalo dovolj moči za pogon vseh strojev ob širitvi proizvodnje, zato so postavili zgradbo strojnice med poslopjem tovarne in žage z visokim, vitkim železnim dimnikom.

V njem je deloval parni stroj znamke Wolf, imenovan lokomobil, z močjo 35 KM. Tam je stal tudi dinamometer za proizvodnjo električne energije, s katero

so poganjali nekatere naprave, zlasti ventilatorje v sušilnicah. Z njo so razsvetljevali poslopja v okolici. Do ostalih strojev se je moč prenašala s pomočjo odgovarjajočih razporeditve vrvenic, ki so se vrtele na oseh in ki so bile med seboj povezane z neskončnimi usnjnimi trakovi, kot je to bilo v navadi v tistem času. Lokomobil je proizvajala tudi paro za ogrevanje prostorov in sušilnic.

Odpadki z žage: žaganje in okrajki so služili za kurjenje parnega stroja. Z njim je upravljali stari **Rendek**, ki je bil obenem strojnik in kurjač. Tam se je nahajalo tudi skladišče za žaganje, kjer je bilo vedno prijetno toplo. V njem si je postavil posteljo, tako da je bil v prostoru prisoten ves dan in noč. Svoje delo je opravljal vestno in strokovno, zato ni nikoli prihajalo do zastojev ali okvar. Tudi kakovost strojev je bila izredna in je omogočala uspešno obratovanje.

Okupacija

Po prihodu Italijanov na Primorsko je razširjeno podjetje nadaljevalo z uspešno proizvodnjo in prodajo svojih kakovostnih izdelkov na novem tržišču.

Iz tega obdobja je ohranjen zapisnik, v katerem je navedena glavna strojna oprema v podjetju s podatki o izvoru in zmogljivosti. Tu je tudi nekaj finančnih podatkov. V tovarni testenin so se nahajali naslednji stroji: tri mesilnice (po 100 kg), dve hidravlični stiskalnici (po 100 kg/h), dva stroja za rafinacijo, drobilec (60 kg/h), stroj za rezanje (100 kg/h), ventilatorji z elektromotorji v sušilnicah. Zmogljivost sušilnic je bila 2500 kg na dan ali 75000 kg na mesec. Od navedene količine je bilo jajčnih 25%, ekstra 40% in navadnih testenin 35%. Stroji so bili nabavljeni v Nemčiji, Italiji in Švici.

V strojnici se je nahajal parni kotel in parni stroj sistema Wolf z močjo 35 KM ter dinamometer za proizvodnjo elektrike z močjo 10 KW.

Na žagi je deloval polnojarmenik firme Konig za rezanje hlodov z zmogljivostjo 1 m³ na uro. Nadalje so

Ovojnica za testenine. Ljubljana 1997

se tukaj nahajali dva cirkularja in ena tračna žaga.

Leta 1924 je Anton Žnideršič skupaj z dvema družabnikoma ustanovil še eno tovarno testenin Pekatete v Ljubljani ob Tržaški cesti na Glinah pri Viču.

S prihodom fašistov na oblast v Italiji se je začela stopnjevat nestrpnost do Slovencev. Ker je bil Anton Žnideršič znan, spoštovan in zaveden rodoljub in nekoč tudi večkratni župan, je nova oblast na razne načine pritiskala nanj. Nekajkrat je bil tudi zaprt.

Končno se je leta 1930 izselil v Ljubljano z vso rodbino osmih članov. Svoje celotno obsežno imetje je prodal domačinoma **Viktorju Tomšiču** in **Sašu Ličanu**. Nova lastnika sta nadaljevala z dejavnostmi kupljenega podjetja.

Po požaru tovarne leta 1937 sta bila opuščena proizvodnja testenin in čebelarstvo. V obnovljenem poslopiju so začeli izdelovati furnir in druge izdelke lesne industrije.

Vse navedene zgradbe skupaj s stanovanjsko hišo ob potoku Sušec s sedaj na žalost zapuščenim vrtom ter gospodarskim poslopjem so ohranjene do danes. Predstavljajo izreden primer industrijskega urbanizma iz dobe ob prelomu stoletja.

Tovarna Pekatete v Ljubljani med obema vojnoma

Enonadstropno poslopje tovarne testenin na Glinah v Ljubljani je obsegalo skupaj s skladišči, pisarnami in stanovanji okoli 1.000 m² koristnih površin. Ob njem je bilo prostorno dvorišče, za njim pa travnat vrt z drevjem. Tu se je nahajal tudi prostor, na katerem je Anton Žnideršič postavil 50 ameriških okvirnih panjev. Z njimi je izvajal poizkuse in dosegel v vseh pogledih zadovoljive rezultate.

O tovarni je **dr. Vlado Valenčič** napisal v katalogu "Ljubljanska industrija v letih 1918 - 1941" med ostalimi tudi naslednje ugotovitve:

"Anton Žnideršič, lastnik Prve kranjske tovarne testenin v Ilirski Bistrici, je leta 1924 ustanovil skupaj z Emilom Krammerjem in Rudolfom Buncem novo podjetje s firmo Pekatete, tovarna testenin, družba z o. z., z osnovno glavnico 1.500.000 din. Tovarna je izdelovala razne testenine, prodajala jih je po vsej državi, nekaj je izvažala na Češkoslovaško. Za proizvodnjo je porabila na leto 6.000 stotov moke in 200.000 jajc. Leta 1928 je imela okrog 25 zaposlenih, deset let pozneje okrog 40 oseb."

Po prihodu v Ljubljano leta 1930 je Anton Žnideršič kot solastnik prevzel mesto ravnatelja navedene tovarne. Vseskozi je nadvse uspešno vodil podjetje. Tovarna je bila opremljena s sodobnimi stroji. Vsak je imel za pogon svoj elektro motor.

Tedaj so bile večje tovarne testenin v državi združene v kartel s sedežem v

Zagrebu. V njem so usklajevali predvsem cene surovin in gotovih izdelkov, da bi preprečili nelojalno konkurenco. Anton Žnideršič je večkrat predsedoval tem sestankom. Bil je tudi predsednik društva industrijalcev **Oglaševanje**.

Posebno pozornost je Anton Žnideršič kot spreten poslovnež in gospodarstvenik posvečal prodaji izdelkov. Zato je celo tri leta, od 1931 do 1933, izdajal v Ljubljani mesečnik "Detailist" namenjen prodajalcem na malo, ki jih je bilo pri nas precej. Nekaj časa je bil tudi urednik. Članki so bili namenjeni izobraževanju in vzgoji trgovcev.

Smatal je, da so za uspeh na tržišču pomembna odgovarjajoča tržna sporočila ali reklame. Bil je ustvarjalec tudi na tem področju. Med drugim je eden od prvih pri nas, ki je v ta namen uporabljal verze, ker je imel pesniško nagnjenje, je sestavil in objavil nekaj tovrstnih pesmi. Dve je objavil v "Detailistu": o žitu kot osnovi za izdelavo kruha in testenin ter hvalnico trgovcu na drobno. Dve pesmi je objavil v svoji znameniti knjigi "Naš panj" leta 1925: o koristnosti uživanja medu posebno za mladino. V eni pesmi s hudo mušeno vsebino je hvalil uživanje okusnih testenin Pekatete. Objavil jo je skupaj z risbo na naslovnici zloženke "Kuharska navodila" v Ljubljani leta 1939.

Razvoj od osvoboditve do danes

Leta 1945 je bila tovarna Pekatete nacionalizirana, Anton Žnideršič pa upokojen. Obrat je prevzelo podjetje **Žito**, ki je v naslednjih letih zgradilo nove objekte s sodobno opremo na Šmartinski cesti v Ljubljani. Za svoje izdelke so ohranili blagovno znamko Pekatete.

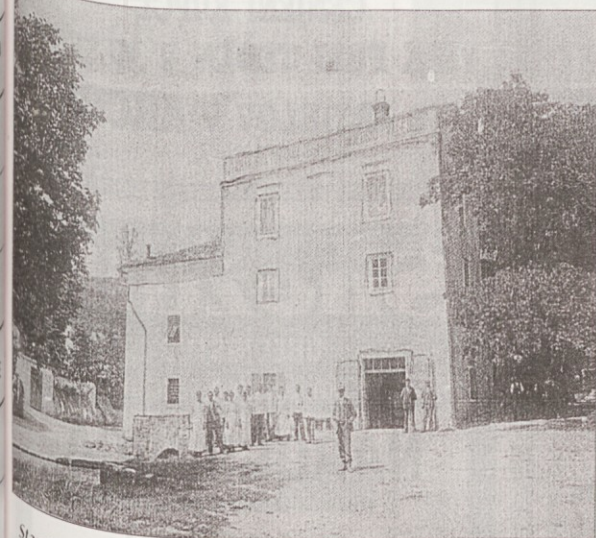
V sestavi koncerna Žito deluje podjetje **Pekarstvo in testeninarstvo**. Tu se nahaja še danes delovna enota (DE) Pekatete, ki je ena od največjih proizvajalcev najrazličnejših vrst testenin pri nas. Večji del proizvodov izvažajo na rusko tržišče. Tam cenijo predvsem italijanske testenine. Tudi zaradi tega opremljajo ovojnice testenin deloma z italijanskimi nazivi: Grande, Spaghetti, Romana, Lasagne in podobnimi. Deloma so izdelane po italijanskih receptih iz zdroba pšenice Durum. Tako se je torej naziv Pekatete ohranil do današnjih dni. Dobra pšenica je prva skrivnost dobre testenine in kruha.

Zaključek

Zaposleni v DO Pekatete so na ovojnicah svojih izvrstnih testenin napisali svoj cilj in namero v stavku: "Še naslednjih sto let." Naj se izpolnijo njihove želje!

Priloge in ostalo slikovno gradivo je pripravila **ga. Alenka Mikavčič roj. Žnideršič**, ki je vnet zbirateljica dokumentov o ilirskobistriških starostnostih iz polpretekle dobe.

Dr. Ivan Ogorelec

Starejša tovarna testenin Pekatete v Ilirski Bistrici leta 1899

Jože Šajn: Žnideršičeva - po domače Košomatova - domačija leta 1928. Olje na platnu

Plakat. Ljubljana 1936

**Občina
Ilirska Bistrica**

**PETROL
TRANSPORT**

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 6250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

IRBIS d.o.o.

Koseze 32c
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax.: 067/41-082

... VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE
... VSE ZA PISARNO IN ŠOLO

Plama-pur

**PAPIRNICA
LineaArt**

6250 Il. Bistrica
ROZMANOVA 2, 067/42-077

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE IN UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

PURPLA TEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV

PE PODGRAD
Podgrad 110
6244 PODGRAD
Telefon: 067/85-031, 85-210

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 067/41-156

- zelena zdravila
- čaji in čajne mešanice
- ortopedski pripomočki
- ortopedski vzglavniki
- medicinska kozmetika
- preventivne in terapevtske kompresijske nogavice
- obvezilni program
- Chicco program za otroke in otroška hrana

Zavarovanim osebam izdajamo tehnične pripomočke na naročilnice (recepte).

primorje
ajdovščina
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

TORIS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

GOSTILNA • TRGOVINA • DISKONT

6250 Ilirska Bistrica, Vilharjeva 2
tel.: 067/42-372, fax: 067/41-207

**CENJENI KUPCI,
VSAK PRVI TEDEN V MESECU
10 ARTIKLOV V AKCIJI!**

plast^oChem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Vojkov drevored 14, Slovenija
Tel.: +386 67 41-913, Tel./Fax.: +386 67 41-927

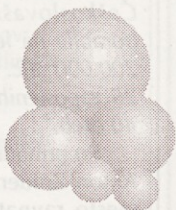
Poslovna enota: 1000 Ljubljana, Stegne 31, Slovenija
Tel.: +386 61 1592-729, Tel./Fax.: +386 61 1592-741
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

PRODAJNI PROGRAM:

GRANULATI:

- POLISTIREN
- POLIPROPILEN
- POLIETILEN
- POLIAMID
- ABS ...

Surovine in polproizvodi za kemično industrijo

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	90.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	45.000 SIT
3. četrtna strani	14 x 17 cm	22.500 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	11.250 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.700 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite: "GA commerce",
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel.: 067/81-297, fax: 067/41-124

Snežnik

UREDNIŠTVO

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošljete na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

TENIS

URESNIČENI
NAČRTI TENIS
KLUBA

Cilji pred tremi leti ustanovljenega tenisa kluba Ilirska Bistrica se počasi uresničujejo. število igralcev narašča, imajo svoje vaditelje, urejene klubske prostore in kar je za klub morda najvažnejše - z delom je pričela tudi lastna šola tenisa, ki jo sedaj obiskuje 30 začetnikov te bele igre.

O vsem tem in o še čem drugem je bilo govora na letošnji skupščini Tenisa kluba Ilirska Bistrica. Predsednik Branko Celin je podal poročilo o enoletnem delu in rezultatih kluba, ki je poudaril, da je klub s svojimi 120 člani napravil velik korak v razvoju tenisa v občini Ilirska Bistrica. Kako je tenis priljubljena igra, govori že to, da so igrišča iz dneva v dan bolj zasedena. Kar je vsekakor vzpodbudno za nadaljnje delo in razvoj. Klub je tudi veliko naredil pri ureditvi igrišč in klubskih prostorov v OŠ Antona Zmuderšiča. Trenutno imajo štiri vaditelje tenisa, ki delajo z začetniki, in se izpopolnjujejo na raznih strokovnih seminarjih v okviru Teniske zveze Slovenije.

Člani kluba uspešno nastopajo v Krasko-notranjski ligi, primorskem satelitu za mlade tekmovalce od 10, 12 in 14 let, uspešna pa je tudi ekipa tekmovalcev, ki nastopa v kategoriji do 16 let. Poleg tega pa v klubu uspešno organizirajo tekmovanje po sistemu "piramida" in klubske turnirje, ki so dobro obiskani. Dušan Prosen je nekaj povedal tudi o veteranih, ki nastopajo v ligi veteranov Primorske, kjer beležijo solidne rezultate.

Na skupščini so sprejeli program dela, ki zajema: povečati priljubljenost tenisa med mladimi, vzpostavitev kontaktov s klubi Primorske in Slovenije, izboljšati delo z mladimi selekcijami kluba in pridobiti tisti del šolarjev, ki bi lahko s kvalitetnim delom postali dobri teniški igralci. V programu pa so predvideli, da se ob obstoječih igriščih izgradijo še nova. Klub bo tudi v nadaljnjem letu vodil sedanji izvršni odbor, ki mu predseduje Branko Celin.

P. Nikolič

VIJOLA NOČ

NK Ilirska Bistrica organizira 13. junija 1998 tradicionalno vijola noč na igrišču Trnovo. Prireditelj se bo začela ob 17.00 s tekmami med selekcijami in starši. Za zabavo bo poskrbel ansambel Agropop. Nogometni klub bo organiziral tudi velik srečelov z bogatimi nagradami (kolo, TV, HI-FI stolp, radio, medved velik 2m ...) ter poskrbel za hrano in pijačo. Točno ob 24.00 bo velik ognjemet. Vljudo vabljeni vsi ljubitelji nogometa in zabave!

BALINANJE

Prva liga

TRETJI PORAZ
PLANINC-TOPOLCA

Balinarji Planinc-Topolca so v četrttem krogu državne lige pred domačimi gledalci v Športnem parku Nade Žagar izgubili že tretjo tekmo sezone zapored. Tokrat so z visokim porazom 8:16 izgubili proti ekipi Jadrana. S tem porazom so se Bistričani s 3. točkami znašli na zadnjem mestu lestvice.

Druga liga - zahod

ZABIČE NA VRHU

Člani balinarske ekipe iz Zabič so v Logatcu prepričljivo premagali domačo ekipo z rezultatom 12:4. Zmaga v četrtm kolu jim je prinesla nove točke in prvo mesto na lestvici.

P. N.

NOGOMETNI UTRINKI

DERBI PRIPADEL KOPRU, PODCENILI
VRSTNIKE IZ DEKANOV

Pred 100 gledalci je bil na stadionu Trnovo v Ilirski Bistrici odigran derbi MNZ Koper za starejše dečke med NK Timbr Ilirska Bistrica in prvaka lige iz ekipe Koper A. Bistričani so izgubili z rezultatom 1:4 (0:2). S to zmago se je ekipa Kopra še trdneje zasedla na prvem mestu lestvice. Po kvaliteti igralcev in igri so bili domači igralci enakopraven nasprotnik, vendar varovanci trenerja Drage Ljubišiča dvoboje s Koprčani izgubljajo že pred tekmo. Razlog je enostaven: trema, ker igrajo s tako dobro ekipo pod vodstvom Pribca, vzbudi marsikateri manjvrednostni kompleks.

Konec preteklega tedna smo na stadionu Trnovo spremljali zanimivo in dobro tekmo med NK Timbr Ilirska Bistrica in NK Jadran iz Dekanov. V enakovredni tekmi so Bistričani izgubili z rezultatom 0:1 (0:0). Čeprav so imeli kar nekaj priložnosti za gol, jih Bistričani niso izkoristili. Če iščemo razloge za poraz, lahko rečemo, da so domači igralci goste iz Dekanov podcenjevali.

PRVI DRESI ZA CICIBANE

Boris Galekovič vodi najmlajšo selekcijo NK Ilirska Bistrica - cicibane. Dvajset malčkov še ne tekmuje, zato pa nastopajo na raznih klubskih turnirjih. S pomočjo staršev so dobili tudi prve plavo-bele drese, ki so jih prvič oblekli za nogometno tekmo v športnem parku Nade Žagar.

USPEŠNI TUDI MLAJŠI DEČKI

Varovanci trenerja Riharda Udoviča so gostili svoje vrstnike iz Kopra. Pred tridesetimi gledalci so v lepi in atraktivni tekmi Bistričani zmagali z rezultatom 4:3 (3:0). Najboljši igralec te tekme je bil Lazarevič, ki je dosegel tri gole.

PODGRAD PONOVO V IGRI

Nogometni klub Plama iz Podgrada je po nekajletnem premoru to sezono ponovno začel s tekmovanjem v Primorski nogometni ligi. Da so sploh začeli ponovno tekmovali, je zasluga članov uprave kluba, ki so jim omogočili vse pogoje za tekmovanje.

V prvi sezoni jim ne gre tako dobro kot so načrtovali, vendar so igralci, uprava, trenerji in krajani Podgrada zadovoljni že s tem, da se nogomet ponovno igra in gleda.

Predsednik kluba, ki ima 27 igralcev, je Drago Jagodnik. Vodja strokovnega štaba in trener prve ekipe pa je Robert Božič, ki pravi: "V tej sezoni, ki se že

počasi končuje, je bil naš cilj predvsem ta, da ponovno zberemo mlade iz teh krajev in ponovno postavimo klub na noge, kar nam je tudi uspelo. Če bomo dobili nekaj okrepitev, bomo sezono v jeseni začeli z višjimi cilji." Drago Jagodnik pa je še dodal: "Nimamo mladinske ekipe, vendar že razmišljamo, da v sodelovanju s šolo ustanovimo tudi takšno ekipo, kar bi lahko pomenilo začetek lastne šole nogometa."

V naslednji tekmi je ekipa NK Plame v tekmi z ekipo iz Košane igrala neodločeno. Končni rezultat tekme je bil 1:1. Po devetnajstih krogih vodi Avtoplus Korte, ekipa Plame pa je z 11 točkami pristala na desetem mestu.

Nogometaši Plame so tekmo proti Rakeku dobili z rezultatom 4:3 (3:2).

3. SNL - zahod: NK Ilirska Bistrica : Litija 4:1 (1:1)
PREPRIČLJIVA ZMAGA BISTRIČANOV

V hladnem in deževnem vremenu so gledalci na stadionu Trnovo lahko spremljali derbi med NK Ilirska Bistrica in gosti iz Litije.

V dobri igri so prednjačili domačini, čeprav so gostje svojo prvo priložnost zabeležili že v tretji minuti. Prvi gol je s prostim strelom dosegel Berginc. Gostje so s strelom iz kota rezultat izenačili. V drugem delu so Bistričani nezadovoljni z rezultatom

prvega dela krenili v silovit napad in s podajo Udoviča ter z golom Nuniča povedli z 2:1. V 59. minuti se je na seznam strelcev vpisal tudi Rihard Udovič. Bistričani so povedli s 3:1. Zaradi dveh rumenih kartonov je moral igro v 72. minuti zapustiti Gržina in

Bistričani so igrali z igralcem manj. Ko so gledalci že zapuščali tribune, je Nunič dosegel svoj drugi gol na tej tekmi ter zaključil rezultat pri 4:1.

Po tekmi je trener Bistričanov Drago Ljubišič dejal: "Zadovoljen sem z igro mojih varovancev. Če se igra odgovorno, je rezultat dober. Zahvaljujem se publiki, ki je pomagala, da smo premagali ne tako slabega nasprotnika."

Petar Nikolič

LESTVICA 3. SNL - zahod

Tabor S.	24	19	2	3	58:13	59
Svoboda	23	11	9	3	40:18	42
Idrija	23	10	9	4	30:16	34
Koperinvest	23	10	4	9	31:24	34
Brda	23	8	8	7	38:26	32
Telmont Š.	23	9	5	9	35:39	32
Kolpa	23	9	4	10	42:35	31
Casino Bled	23	8	7	8	27:33	31
Il.Bistrica	23	7	7	9	24:30	28
Piran	13	8	4	1	20: 8	28
Litija	24	7	5	12	26:48	26
Bilje	23	5	6	12	19:37	21
Komenda Hr.	23	4	6	13	18:37	18
Naklo	23	3	2	18	19:64	11

USPELA AKCIJA
"OČISTIMO SVOJO
OKOLICO"

Člani začasnega izvršnega odbora NK Ilirska Bistrica so ob pomoči navijačev in simpatizerjev kluba konec maja organizirali dvodnevno akcijo "Očistimo svojo okolico". V akciji je sodelovalo deset ljudi. Uredili in počistili so okolico igrišča, tribune ter očistili slačilnice in klubski prostor. Hvalevredna akcija, ni kaj.

MEDNARODNI
TURNIR ZA U-10

Na sestanku izvršnega odbora NK Ilirska Bistrica in staršev otrok iz nogometne šole "Bistr" se je razpravljalo tudi o organizaciji Mednarodnega nogometnega turnirja za generacijo U-10, ki jo uspešno vodi trener Boris Galekovič. Na turnirju na stadionu Trnovo naj bi sodelovale po dve ekipi iz Italije in Hrvaške ter štiri ekipe iz Slovenije.

KOŠARKA

USPEH BISTRIŠKE KOŠARKE

Košarkarski klub Plama-pur iz Ilirske Bistrice je v prvi sezoni tekmoval za 3. SKL - zahod dosegel več kot je na začetku pričakoval. Ustanovili so ekipe cicibanov, mlajših in starejših dečkov, kadetsko in mladinsko. Vsi razen cicibano tekmujejo v raznih ligah. Jeseni nameravajo svoje vrste ojačati, saj so si zadali za cilj prehod v višji rang tekmovalj. O košarki, uspehih in prihodnosti KK Plama-pur smo se pogovarjali s tehničnim vodjem kluba Dušanom Jenkom.

Prvenstvo je končano. Kvalifikacije ste končali na drugem mestu. Ali ste zadovoljni?

Izkoristil bom to priložnost, da pojasnim nekaj stvari. Na začetku prvenstva 3. SKL smo se v upravi dogovorili, da bomo prvo sezono izkoristili za uigravanje ekipe. Zato sem z našo uvrstitvijo več kot zadovoljen.

Kako ocenjujete preteklo sezono?

Začetek sezone je bil izredno dober. Naša prva "žrtev" je bila ekipa Kopra. Razen ene tekme (povratna tekma v Kopru), smo vse tekme prvenstva zmagali. Na sestanku izvršnega odbora kluba je pretekla sezona ocenjena kot zelo uspešna.

Kakšen je odnos igralcev do kluba?

Odnos naših igralcev do kluba in igre ne bi mogel biti boljši. To so mladi

fantje, ki so zelo vezani na ta šport. Nekaj majhnih težav smo imeli okoli treningov, saj so igralci med tednom večinoma v šolah oz. fakultetah v Ljubljani in so bili na treningih bolj malo skupaj. Z igro pa so pokazali, da zmorejo veliko več. Jeseni načrtujemo okrepitve, ki bi še povečale kvaliteto košarke v Bistrici, seveda pa ne smemo pozabiti na naše mladince.

Kako delujejo mladinske selekcije?

Mladinci so to sezono pod vodstvom trenerja Lenarčiča končali na devetem mestu. Z boljšo igro bi lahko dosegli več, vendar moramo priznati, da niso imeli športne sreče pa tudi kot novinci v ligi se niso najbolje znašli. Pri starejših pionirjih, ki jih vodi Frane Čekada, niso bili važni rezultati. Bolj kot to je bilo pomebno, da igrajo, rezultati bodo že še prišli. Trener Mitja Muha, ki vodi mlajše pionirje, je v enem letu uspel narediti dobro ekipo. Tekmovali so na raznih turnirjih in z njihovim delom smo zadovoljni. Cicibani so selekcija, ki ne tekmuje. Odigrali so nekaj medsebojnih tekem, na katerih je bil opazen tudi napredek v igri. Trener ženske ekipe je Žbogar. Njegove varovanke tekmujejo na šolskih turnirjih, kar je za začetek povsem dovolj. Nameravamo pa jih vključiti tudi v tekmovalja v ligi.

Tekst in slika: Petar Nikolič

MALI NOGOMET

KOSEZE POVEČALE VODSTVO

Rezultati 14. kroga občinske lige v malem nogometu:

Kočanija:Kolar 8:2 (4:0), Brkini:VSE Kažot 1:2 (1:1), Srova scena:Koseze 1:3 (0:1) in Zlatorog UTD:KM Favorit 3.2 (1:2); ekipa ŠD Carinik je bila v tem kolu prosta.

LESTVICA:

Koseze	13	11	0	2	57:26	33
VSE Kažot	13	10	0	3	53:17	30
Kočanija	13	10	0	3	61:30	30
ŠD Carinik	12	8	1	3	45:34	25
Brkini	12	5	0	7	37:33	15
Srova scena	12	4	1	7	33:31	13
Kolar	12	3	1	8	36:58	10
Zlatorog UTD	13	3	1	9	29:56	10
KM Favoriti	12	0	0	12	15:80	0

TRAP

BISTRIČANI NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Po uspehih je članica TRAP kluba Ilirska Bistrica **Tamara Matko**, dekle nežnega pogleda in mirne roke, izpolnila pogoje in normo (65 zadetkov) za udeležbo na evropskem prvenstvu v streljanju na glinaste golobe. Prvenstvo bo od 9. do 15. junija na Cipru. Kot članica slovenske reprezentance o svoji udeležbi pravi: "Za odhod na Ciper sem morala veliko trenirati. Doseči sem morala normo, ki me vodi med elitne evropske strelce. Vsekakor si želim, da bi upravičila zaupanje selektorjev. Želela bi se uvrstiti od 1. do 10. mesta. Vsem ljubiteljem strelstva obljubljam, da jih ne bom razočarala."

Tudi **Andraž Lipolt**, tretji s sredozemskih iger in osmi na svetu ter državni prvak v streljanju na glinaste golobe, je z lahkoto izpolnil pogoje. "Moja udeležba na evropskem prvenstvu na Cipru ni bila nikoli vprašljiva. S sistematičnim treningom (na strelišču Črne njive), samodisciplino in pomočjo svojega trenerja sem dosegel normo. Na prvenstvo odhajam brez kakršnekoli obremenitve. V evropski eliti strelcev bo vse, kar bom dosegel pod osmim mestom, velik uspeh tako zame kot za slovensko reprezentanco. Upam, da bom uspešno branil barve naše države."

Nam pa ne preostane drugega, kot da jima zaželimo mirno roko in ostro oko ter da bi se jima izpolnile njune želje.

Tekst in sliki: P. Nikolič

BISTRIČANI ODLIČNI

Z izredno zanimivimi rezultati je postregla tekma 3. kroga 1. TRAP LIGE ZAHOD, izpeljana 9. maja letos na Črni njivi nad Il. Bistrico.

V posamični članski konkurenci se menda še ni zgodilo, da bi bilo v finalu šesterice kar 5 najboljših tekmovalcev iz istega kluba. To je tokrat uspelo bistriškimi strelcem, katerim je nekoliko pomešal strene le en tekmovalac ekipe Koptex iz Nove Gorice.

Rezultati bistriških strelcev posamično v konkurenci 27 strelcev so bili naslednji: 1. Gorazd Slemenšek (TK Il. Bistrica) 90 golobov, Andraž Lipolt (TK Il. Bistrica) 88 golobov, 3. Goran Debenjak (Koptex) 85, 4. Janez Škrli (TK Il. Bistrica), 5. Sandi Rolih (TK Il. Bistrica) 84 (+2), 6. Vlado Petričič (TK Il. Bistrica) 84 (+1) vsi s finalno serijo; 22. Tamara Matko (TK Il. Bistrica), 51 v treh serijah.

Prav Tamarina uvrstitev je bila ključna za drugo mesto ekipno. Trap klub Il. Bistrica v postavi Slemenšek, Petričič in Matko je tako le za 3 golobe zaostal za zmagovalno ekipo Koptex (185 golobov).

Odlično se je v mladinski konkurenci sedmih tekmovalcev izkazal Ivo Kompan s 60 zadetimi golobi in 2. mestom. Marko Slemenšek je osvojil 4. mesto (54), David Kožman pa 7. mesto (29).

RAFTING

SPOMLADANSKO SEZONO ZAKLJUČILI NA 12. MESTU

Rafting klub Mrzla uoda iz Ilirske Bistrice se je letos po nekajletnem premoru zopet vključil v tekmovanja za državno prvenstvo. Po petih tekmah spomladanskega dela državnega prvenstva zasedajo 12. mesto predvsem po zaslugi 8. mesta, priveslanega na reki Krki.

Na tretji tekmi sezone (reka Krka, 18.4.98) je sodelovalo 21 ekip. Za bistriški rafting klub so tekmovali: **Simon Godina, Danilo Del Piero, Matjaž Sedmak, Janez Frlež, Tomaž Šajn in Sebastjan Frlež**. Čeprav je večji del tekme potekal v dežju, je bil nivo Krke še vedno prenizek in marsikatera ekipa je nasledila s svojim čolnom zaradi ugreza čolnov (do 40 cm). **Karel Bahon** iz Cerknice je Bistričanom izdelal stabilen in bolje vodljiv čoln z manjšim ugrezom. Odrezali so se zelo dobro in pristali na 8. mestu. Zmagala je kot ponavadi ekipa **Bober I**, druga je bila ekipa **Gimpex Straža**, ki ji je sledila ekipa **IPS Sulec** iz Ljubljane. Četrta tekma sezone je bila 25. aprila na Savi Dolinki pri Šobcu. Na progi 2. stopnje zahtevnosti je tekmovalo 21 ekip. Zaradi izredno toplega vremena so morale ekipe polivati čolne, da jih ne bi razneslo. Kljub polivanju pa je bilo sonce neprizanesljivo do ekipe iz Maribora, ki ji je razneslo čoln. Prvič v sezoni tokrat ni zmagala ekipa **Bober I**,

ki je zasedla tretje mesto. Prva je bila ekipa **IPS Sulec** in druga ekipa iz **Hrastnika**. Mrzla uoda je bila tokrat trinajsta.

Peta - zadnja tekma spomladanskega dela - je bila 16. maja na umetni progi v Tacnu. Ekipa Mrzla uoda je tudi tokrat nastopila v slabši postavi z dvema rezervnima tekmovalcema: namesto **Janeza Frleža** je sodeloval **Miha Kirm**, **Matjaž Sedmak** pa je zamenjal **Simona Godca**. Zaradi tega je bila ekipa neusklajena in neuigrana in kot taka ni bila kos tehnično zahtevni tacsni

progi. Na progi, ki je bila zgrajena za svetovno prvenstvo v kajaku in kanuju, ni mogla poseči po vidnejši uvrstitvi in je v konkurenci 20 ekip dosegla 14. mesto v spustu, v slalomu, ki je bil trd tudi za najboljše ekipe, pa 17. mesto. Zmagovalci slaloma so bili svetovni prvaki **Bobri**, v spustu pa je že drugič letos zmagala ekipa **IPS Sulec**.

Sebastjan Frlež
Rafting klub
Mrzla uoda

Mrzla uoda v akciji na progi v Tacnu. (slika: Andrej Bergoč)

Akcija "Veter v laseh" - s športom proti drogi BOLJE ŽOGA KOT DROGA

Hvalevredno akcijo pod nazivom "Veter v laseh" - s športom proti drogi, ki jo v Sloveniji organizira Športna zveza Slovenije v sodelovanju s posameznimi organizatorji po občinah, podpira pa jo Evropska federacija za šport in zdravje, smo v Ilirski Bistrici spremljali že drugič zapored. Organizirala jo je nogometna šola "Bistr" NK Ilirska Bistrica.

Na športnih terenih Bistrice (Športni park Nade Žagar, Športni center Trnovo in OŠ Dragotina Ketteja) je sodelovalo 495 učencev. Poleg nogometne šole so se v organizacijo in samo izvedbo akcije vključili tudi: Območna organizacija Rdečega križa (njihovi člani so predstavili delovanje mladih v Rdečem križu), Društvo prijateljev mladine (predstavili so delavnico izdelovanja papirnatih rož) ter Center za socialno delo. Da je akcija uspela, pa so zaslužni tudi klubi KK Plama-pur, Ženski rokometni klub Ilirska Bistrica, rolkarji ter na novo ustanovljen Odbojarski klub Ilirska Bistrica, ki so gledalcem predstavili igre z žogo in izvedli tekmovanja.

Glavni pokrovitelj "Vetra v laseh" - s športom proti drogi je bil letos župan **Stanislav Prosen**, ki je ustanovil tudi posebno skupino za boj proti drogi z imenom **LAS** (lokalna akcijska skupina), v kateri sodelujejo predstavniki vseh ustanov, ki se na tak ali drugačen način srečujejo z drogo in se proti njej tudi borijo. Po celodnevni tekmovanjih so v Športnem parku Nade Žagar župan, državni prvak v streljanju na glinaste golobe **Andraž Lipolt** in poslanec državnega zbora **Vladimir Čeligoj** najboljšim tekmovalcem podelili pisna priznanja in športne majice.

Najboljši v pisnem natečaju, ki se je odvijal v aprilu, so: **Petra Pugelj, Mihael Tomažič, Nina Baša, Ana Lavrenčič in Mojca Prosen**. Na košarkarskem tekmovanju trojk je sodelovalo 27 ekip s 108 tekmovalci, priznanja pa so prejele ekipe: Zmaji, Dream Team in Kočani. V kategoriji od 13 do 15 let: Psihopati, Zepter kozice in Ufi; v kategoriji nad 15 let: Hribci, Mijo in Bočarija. V odbojki je sodelovalo 20 ekip s 120 tekmovalci, priznanja pa so dobile sledeče ekipe: v kategoriji do 15 let - Dream Team, XXY in Deuž; v kategoriji nad 15 let - Rod snežniških ruševcev, Zvone Outsider in Plamenčki. V rolanju je sodelovalo 30 tekmovalcev. V kategoriji mlajših dečkov so bili najboljši: 1. Poljšak, 2. Fatur in 3. Iskra. Med starejšimi dečki je bil prvi **Dovgan**, sledila pa sta mu **Jelincič** na drugem in **Dubravčič** na tretjem mestu. Med deklicami je bila prva **Logar**, na drugem mestu je bila **Povalec**, na tretjem pa **Poklar**. Nogometnih tekem se je udeležilo 10 ekip z 80 tekmovalci. Med cicibani so bili najboljši člani ekipe Real, sledijo pa jim člani ekip Inter in Ne vem. Prvi med mlajšimi dečki so bili Ara Jelšane, drugi Vijolice in tretji Juve. Zvezde so bile najboljše med starejšimi dečki, druga je bila ekipa Ri in tretja pa ekipa Kodeks. Poleg tega se je 50 mladih udeležilo asfaltne delavnice (risanja s kreda po asfaltu), delavnice papirnatih rož se je udeležilo 20 učencev, prav toliko pa jih je sodelovalo v delavnici Rdečega križa.

Aleš Zidar se je v imenu organizatorjev zahvalil vsem sodelujočim z mislijo: **BOLJE ŽOGA KOT DROGA!** Zahvala gre vsekakor tudi vsem posameznikom, ki so kakor koli pomagali pri organizaciji te prireditve in sponzorjem: občina Ilirska Bistrica, Plama-pur, Adriatic, Grafična delavnica BOR, TELES, Verifa in ZKD Ilirska Bistrica.

Petar Nikolič

ŠPORTNE PRIREDITVE JUNIJ '98

GORSKO KOLESARJENJE

sobota, 13. junija in
nedelja, 21. junija
ob 9.00

IZLET Z GORSKIMI KOLESI
Odhodi oz. organizirani prevozi na izhodišče iz Športnega parka Nade Žagar, Il. Bistrica
Organizatorja: SZ in GKK Il. Bistrica
Informacije: SZ Il. Bistrica tel. 067/81 177 (Debevc)

MALI NOGOMET

4. in 5., 8. in 9.,
11. in 12. junija
ob 18.00 in 19.00

OBČINSKA LIGA MALEGA NOGOMETA 97/98
Športni park Nade Žagar, Il. Bistrica
Organizator: SZ Il. Bistrica
Informacije: SZ Il. Bistrica tel. 067/81 177 (Debevc)

ODBOJKA NA MIVKI

vsak dan
od 16.00 dalje

ŠPORTNA REKREACIJA
Igrišče za odbojko na mivki ŠC Trnovo
Prijave, rezervacije igrišča in informacije: SZ Il. Bistrica tel. fax 067/81 177 (Debevc)
OBČINSKO PRVENSTVO ZA OSNOVNOŠOLCE
Igrišče za odbojko na mivki ŠC Trnovo
Prijave in informacije: SZ Il. Bistrica tel., fax 067/81 177

TENIS

vsak dan
od 9. do 21.00

REKREATIVNI TENIS
Igrišče pri OŠ Antona Žnideršiča Il. Bistrica
Informacije: tel. 42 220, klubski prostori Tenisa kluba

STRELSTVO - TRAP

sobota, 6. junija
od 8. do 19.00

1. TRAP LIGA - ZAHOD, 5. krog
Strelišče Črne njive nad Il. Bistrico
Organizator: ŠD Iskra Semič
Informacije: Sandi Rolih, tel. 067/41185 (sl.), 81814 (doma)
FINALE 1. TRAP LIGE - ČLANI
Strelišče Črne njive nad Il. Bistrico
Organizator: Trap klub Il. Bistrica
Informacije: Sandi Rolih, tel. 067/41185 (sl.), 81 814 (doma)

NOGOMET

sobota, 6. junija
ob 17.00

PRVENSTVENI TEKME MLADINCI
NK IL. BISTRICA : NK DRAGONJA
Športni center Trnovo

KOŠARKA

nedelja, 14. junija
ob 10.00

PRVENSTVENI TEKME STAREŠI DEČKI
KK PLAMA-PUR : KK CERKNICA
Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča

LOKOSTRELSTVO

OSNOVNI ŠOLI ANTONA ŽNIDERŠIČ POKAL ZA 2. MESTO NA ŠOLSKEM DRŽAVNEM PRVENSTVU

V soboto, 23. maja, smo se učenci osnovnih šol naše občine po dolgotrajni vožnji pripeljal v Šmartno ob Dreti. Tam je potekalo šolsko državno prvenstvo v lokostrelstvu. Tako kot po navadi smo tudi tokrat dobili veliko medalj. OŠ A. Žnideršiča pa je dobila pokal za osvojeno 2. mesto na DP.

Po končani naporni tekmi je sledila podelitev medalj, ki so dobili:

Državni prvaki:

Sara Šuštar - goli lok
Sanja Štemberger - goli lok

Druga mesta:

Jan Šuštar - goli lok
Vanja Štemberger - ukrivljeni lok
Josip Maljevac - ukrivljeni lok
Tomaž Rojc - ukrivljeni lok
Dunja Štemberger - ukrivljeni lok

Tretja mesta so osvojili:

Nina Rolih - goli lok
Tadej Rosa - ukrivljeni lok
Boštjan Kaluža - ukrivljeni lok
Sara Valenčič - compound

Ostale uvrstitev: Aljaž Simonič - compound (4), Luka Valenčič - compound (5), Matija Urh - goli lok (12), Klemen Slavec - goli lok (16), Martin Čeh - goli lok (17), Luka Rolih - goli lok (18), Jaka Mahnič - goli lok (29).

Na DP je tekmovalo 200 lokostrelcev iz 50-tih osnovnih šol iz vse Slovenije.

Utruženi, a vseeno zadovoljni ob lepem uspehu smo se vrnili domov.

LK Ilirska Bistrica